

Caspian Today Magazine

امروز
کاسپین

سال هفدهم | شماره ۳۶

بهار ۱۴۰۰

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

فرصت استراتژیک در بازار جهانی گردشگری

◀ خطرناک‌ترین کشورهای جهان در سال ۲۰۲۲

◀ بهبود کامل سفرهای بین‌المللی تا سال ۲۰۲۵

◀ تداوم رشد تجارت الکترونیک در جهان

◀ ترس شدید بر بازار رمزارزها

◀ عوامل موثر بر کاهش ساخت‌وساز در کشور

نوین زعفران

مجتمع تولیدی تحقیقاتی زعفرانیه (نوین زعفران)

- ✓ بزرگترین واحد فرآوری و بسته بندی زعفران در جهان
- ✓ اولین صادرکننده نمونه ملی و دریافت کننده تندیس زرین
- ✓ صادرکننده نمونه کشوری (۸ دوره)
- ✓ واحد نمونه ملی کیفیت و استاندارد (متعدد)
- ✓ واحد نمونه صنایع غذایی و بهداشتی (متعدد)
- ✓ واحد برتر تولید ملی - افتخار ملی (۴ دوره متوالی)
- ✓ دارنده گواهینامه و تندیس طلایی رعایت حقوق مصرف کنندگان (۶ دوره متوالی)
- ✓ دارنده نشان ایمنی و سلامت

- ✓ انتخاب شده به عنوان یکی از بیست برند برتر ایران
- ✓ دارنده نشان طلای واحدهای تحقیق و توسعه صنایع کشور

کارخانه: مشهد - شهرک صنعتی توس، خیابان اندیشه ۶
 تلفن: ۳۲۲۲۷۷۱۵ و ۳۲۲۲۰۱۱۰ فکس: ۳۲۲۲۹۷۶۵ و ۳۲۲۵۵۲۲۶-۰۵۱

E-mail: saffron@novinsaffron.com
 www.novinsaffron.com

Caspian Today Magazine

امروز
کاسپین

شماره ۳۶ - بهار ۱۴۰۱
چیدمان و سبک زندگی

- ۴ اقتصاد ایران با دو سناریو
۵ بهبود کامل سفرهای بین‌المللی تا سال ۲۰۲۵
۶ گزارش شورای جهانی سفر و گردشگری از تاثیر اقتصادی گردشگری در ۲۰۲۱
۹ چشم انداز بازار کار در سال ۲۰۲۲
۱۰ فرصت استراتژیک در بازار جهانی گردشگری

- ۱۲ خطرناک‌ترین کشورهای جهان در سال ۲۰۲۲ کجاست؟
۱۵ چشم انداز اقتصاد جهان و ایران
۱۶ تداوم رشد تجارت الکترونیک در جهان
۱۸ «کریدور تجاری» کمربند و راه
۲۲ ماشه حرکت بازارها کشیده شد؟
۲۴ تصویر تجارت در ۱۴۰۰
۲۷ بازارهای مالی ۱۴۰۰
۲۸ ریکاوری لاک‌پشتی اقتصاد جهان
۳۰ رکوردزنی خروج سرمایه از کشور
۳۲ مرگ تدریجی تولید
۳۴ ترس شدید بر بازار رمزارزها
۳۶ عوامل موثر بر کاهش ساخت‌وساز در کشور
۳۸ تداوم تنزل رتبه خراسان رضوی در محیط کسب و کار
۴۰ نقطه اصابت تورم اردیبهشت

صاحب امتیاز و مدیر مسؤل:
مهندس حمیدرضا شوشتریان

سر دبیر:
مهندس حسین کوه زاد

شماره ثبت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۷۷۶۲۱
زیر نظر شورای نویسندگان

طراحی و صفحه آرایی: هدی امیر

پایگاه اینترنتی:
فرشاد عباسی

واحد بازرگانی:
جلیل فروتن راد
تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۴۳۰۷۴
سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۶۹۷۷۰۵

نشانی:
نشانی: مشهد - خیابان فلسطین فلسطین ۱
ساختمان سروش - طبقه تحتانی
تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۱۹۸۸۸
تهران - شریعتی - خیابان دستگردی
پلاک ۷۴ - طبقه دوم - واحد ۳
تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۲۰۹۶۱
دورنگار: ۰۲۱-۲۲۲۶۹۰۳۲

www.caspianemrooz.ir
info@caspianemrooz.ir

پیش‌بینی دقیق شاخص‌های اقتصادی در سال جاری بدون در نظر گرفتن دو سناریوی رفع یا عدم رفع تحریم‌ها و نیز انجام توافق FATF دشوار بلکه غیرممکن است. آقای ریسی و تیم ه‌مراهش قبل و بعد از انتخاب‌شان مکرر بیان کرده و می‌کنند که سفره مردم را به تحریم‌ها گره نمی‌زنند و مشکلات اقتصادی مردم را حتی بدون رفع تحریم‌ها حل می‌کنند. اما سفره مردم از پیش از انقلاب به فروش نفت گره خورده و پس از انقلاب نیز به رغم شعارهای فراوان، به دلیل بی‌کفایتی‌ها و بی‌تدبیری‌های حاکم بر نظام تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی کشور، این گره به روابط خارجی و بنابراین به تحریم‌ها هرگز باز نشد. اما رها شدن از وابستگی به فروش نفت امکان‌پذیر است، به شرطی که نظام تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی زیربار تحولات عمیق ساختاری در همه ارکان حاکمیت (نه فقط قوه مجریه) برود. اما انجام این تحولات ساختاری هم زمانبر و هم پرهزینه است و هم همراه است با مقاومت گروه‌های ذی‌نفع از این ساختارهای معیوب. با این وصف، شواهد نشان می‌دهد که نه تنها عزمی برای انجام تحولات ساختاری برای قرار گرفتن در مسیر توسعه وجود ندارد، بلکه اقداماتی که تاکنون دولت جدید انجام داده در جهت تداوم و تعمیق این ساختارهای ضدتولید و ضدتوسعه است. از جمله این نشانه‌ها، انبوهی از انتصابات جدید است که نه بر اساس شایستگی بلکه عمدتاً بر اساس ملاحظات ایدئولوژیک و گرایش‌های سیاسی بوده است. امری که در طول سه دهه گذشته از موانع اصلی و اساسی ناکامی در قرار گرفتن در مسیر توسعه و پیشرفت بوده است. به علاوه، این میزان تغییر در رده‌های مدیریتی علاوه بر تحمیل ناکارآمدی نظام اجرایی، باعث بی‌ثباتی سیاست‌ها و برنامه‌هاست که خود از موانع دیگر پیشرفت و توسعه در جامعه است.

بنابراین با تداوم چنین ساختار معیوبی، تنها (و البته آسان‌ترین) راه حل کوتاه‌مدت برای حل مشکلات اقتصادی رفع تحریم‌ها و برقراری ارتباط تجاری و مالی با جهان خارج است. هرچند با رفع تحریم‌ها، مشکلات به صورت موقت حل می‌شوند؛ در واقع بهتر است بگوییم مشکلات برطرف نمی‌شوند بلکه همچون سه دهه گذشته با دوپینگ درآمدهای نفتی بر بی‌کفایتی‌ها و بی‌تدبیری‌های نظام تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز کشور سرپوش گذاشته می‌شود. با این توضیحات مقدماتی، اکنون می‌توان شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی کشور در سال جاری را براساس دو سناریو بیان کرد:

۱- در صورتی که توافق برجام یا هر توافق دیگری منجر به رفع تحریم‌ها شود، و با فرض انجام توافق FATF می‌توان پیش‌بینی کرد که با توجه به افزایش قابل توجه قیمت نفت، امکان کنترل برخی شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی همچون تورم و حفظ قدرت خرید، بیکاری، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی و... در حد وضع فعلی یا اندکی بهبود برای دولت وجود دارد. اما با توجه به بینش و نگرش ایدئولوژیک و سیاسی دولت حتی با رفع تحریم‌ها، بعید است بهبود قابل ملاحظه‌ای ایجاد شود.

۲- اما در صورتی که به هر دلیلی توافقی حاصل نشود و تحریم‌ها تداوم یابد به احتمال زیاد همه شاخص‌های اقتصادی اجتماعی شرایط بدتری را تجربه نموده و معیشت مردم با مشکلات جدی‌تری مواجه خواهد شد.

مدتی است مقامات دولتی ادعا می‌کنند که با وجود تداوم تحریم‌ها، هم صادرات نفت به وضعیت پیش از تحریم‌ها برگشته و هم وجوه ناشی از آن به کشور دریافت می‌شود. اما عدم تغییر شرایط یا حتی بهبود نسبی شاخص‌های اقتصادی درستی این ادعا زیر سوال می‌برد. حتی اگر این ادعا درست باشد و فروش نفت به رغم تداوم تحریم‌ها برقرار شده و منابع پولی آن نیز دریافت می‌شود اما نمی‌توان به طولانی مدت بودن و کم هزینه بودن این شیوه از تعامل اقتصادی با جهان خارج اطمینان یافت. این بدان معناست که مردم کالاها و خدمات خود (تولیدات داخلی) را با هزینه بالاتری تامین می‌کنند.

بنابراین، تداوم وضع جاری آن هم در شرایطی که ذخایر مالی دولت طی سه سال گذشته تقریباً به اتمام رسیده و امکان استقراض‌های بیشتر و البته کم‌هزینه برای تأمین بودجه وابسته به نفت دولت وجود ندارد. به علاوه، شرایط سیاسی جهان خارج و به خصوص امریکا ممکن است در آینده به گونه‌ای نباشد که توافق سیاسی و اقتصادی به آسانی قابل حصول باشد. به همین دلیل، حل مشکل تحریم‌ها و قطع ارتباط مالی با جهان خارج اجتناب ناپذیر و تداوم تحریم‌ها غیرقابل دوام است. بنابراین بر اساس واقعیات موجود و تجارب پیشین، به نظر می‌رسد تصمیم‌گیران کشور دیر یا زود به سمت حل مشکل تحریم‌ها خواهند رفت.

بهبود کامل سفرهای بین‌المللی تا سال ۲۰۲۵

جدیدترین گزارش شرکت تجزیه و تحلیل داده «گلوبال دیتا» (GlobalData) نشان می‌دهد که رشد سفرهای بین‌المللی در سال ۲۰۲۲ ادامه خواهد داشت و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۵ گردشگری به‌طور کامل بهبود یابد.

با این حال مسیر بهبود سفر و گردشگری هموار نخواهد بود. تورم، افزایش هزینه‌های زندگی و جنگ اوکراین از مهم‌ترین مسائل پیش روی بهبود سفرها است. روسیه تا قبل از شیوع کرونا در سال ۲۰۱۹ پنجمین بازار بزرگ سفرهای خروجی جهان و اوکراین دوازدهمین بازار بود. حالا وقوع جنگ بین این دو کشور و محدودیت تعداد سفرهای خروجی از این کشورها، در آینده مانع بهبود کلی گردشگری اروپا خواهد شد.

چین، مانع بهبودی گردشگری آسیا و اقیانوسیه

آمارهای گلوبال دیتا همچنین نشان می‌دهد با کاهش کندتر محدودیت‌های سفر در منطقه آسیا و اقیانوسیه و تمایل به تمدید محدودیت‌های داخلی در برخی از کشورهای این منطقه، آسیا و اقیانوسیه از نظر بهبودی از سایر مناطق جهان عقب‌تر است. بر این اساس تعداد سفرهای خروجی آسیا و اقیانوسیه در سال ۲۰۲۲ به ۶۷ درصد سطح سال ۲۰۱۹ خواهد رسید.

یکی از دلایل این عقب‌ماندگی چین است؛ چین که زمانی بزرگ‌ترین بازار سفرهای خارجی منطقه و جهان بود، هنوز هیچ نشانه‌ای از تمایل به کاهش محدودیت‌های مرزی سختگیرانه خود در کوتاه‌مدت نشان نمی‌دهد. در سال ۲۰۲۱ نیز تعداد خروجی‌های بین‌المللی از چین تنها ۲ درصد از سطح سال ۲۰۱۹ بود. همین مسئله نیز تأثیر زیادی بر بهبود سفرها در آینده نزدیک خواهد داشت.

کارشناس گلوبال دیتا معتقد است بر اساس تجزیه و تحلیل این شرکت، اگرچه سفرهای بین‌المللی جهانی تا سال ۲۰۲۵ به سطح قبل از همه‌گیری خواهد رسید، اما تقاضاهای گردشگران کاملاً تغییر کرده است. پس از ۲ سال محدودیت سخت سفر، صنعت سفر و گردشگری شاهد تغییرات بلندمدت و روندهای کوتاه‌مدت متعددی نسبت به قبل از کرونا است. مسافران اکنون بیشتر به دنبال تجربیات اصیل و غیرتصنعی هستند، خواهان پیشنهادات سفر شخصی‌سازی شده‌اند، سفرهای کاری و تفریحی را با هم ترکیب می‌کنند و از تأثیری که بر محیط می‌گذارند بیشتر آگاهند.

براساس گزارش گلوبال دیتا، آمار مسافران خروجی بین‌المللی در سال ۲۰۲۲ به ۶۸ درصد از سطح پیش از کرونا خواهد رسید. این شرکت همچنین پیش‌بینی می‌کند با ادامه همین روند این رقم در سال ۲۰۲۳ به ۸۲ درصد و در سال ۲۰۲۴ به ۹۷ درصد از سطح پیش از کرونا برسد. در نهایت، پس از بهبودی کامل در سال ۲۰۲۵ و رسیدن به سطح ۱۰۱ درصدی از سطح سال ۲۰۱۹، تعداد مسافران خروجی بین‌المللی به ۱.۵ میلیارد نفر خواهد رسید. گلوبال دیتا البته تأکید کرده که مسیر بهبود در تعداد خروجی‌های بین‌المللی در همه مناطق یا کشورها به‌صورت خطی نخواهد بود.

به گفته «هانا فری»، تحلیلگر سفر گلوبال دیتا، روند بهبود در آمریکای شمالی از سال ۲۰۲۱ آغاز شد و ایالات متحده را به بزرگ‌ترین بازار سفرهای خروجی جهان در سال ۲۰۲۱ تبدیل کرد. این تحلیلگر معتقد است در سال ۲۰۲۲ نیز تعداد خروجی‌های آمریکای شمالی به ۶۹ درصد سطح سال ۲۰۱۹ رسیده و تا سال ۲۰۲۴ آمار سفرهای خروجی این منطقه جلوتر از همه مناطق جهان، به‌طور کامل بهبود خواهد یافت.

در اروپا نیز تعداد سفرهای خروجی‌های بین‌المللی در سال ۲۰۲۲ به ۶۹ درصد سطح ۲۰۱۹ خواهد رسید و انتظار می‌رود بازار سفرهای داخلی اروپا به دلیل علاقه افراد به سفرهای کوتاه‌مدت، بهره بیشتری از این بهبود ببرد.

گزارش شورای جهانی سفر و گردشگری از تاثیر اقتصادی گردشگری در ۲۰۲۱

(شامل تاثیرات مستقیم، غیرمستقیم و القایی آن) ۱۰.۳ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان (GDP) (معادل ۹.۲ تریلیون دلار) را تشکیل می‌داد. در سال ۲۰۲۰ با وضع محدودیت سفرها، با یک زیان ۴.۵ تریلیون دلاری، این سهم به ۴.۷ تریلیون دلار کاهش یافت؛ یعنی افت بیش از ۴۹ درصدی. این در حالی است که مجموع تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۰ تنها حدود ۳.۷ درصد کاهش داشت.

با بهبود نسبی همه‌گیری کرونا و رونق واکسیناسیون در سال ۲۰۲۱، سهم سفر و گردشگری در تولید ناخالص داخلی جهانی در مقایسه با سال ۲۰۲۰، با ۲۱.۷ درصد رشد به ۵ هزار و ۸۱۲ تریلیون دلار رسید که به معنای رشدی ۶۱ درصدی است؛ اما همچنان فاصله زیادی با ارقام سال ۲۰۱۹ وجود دارد.

آمارها همچنین نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۱، سفر و گردشگری در مقایسه با رشد ۵۸ درصدی مجموع تولید ناخالص داخلی جهان عملکرد بهتری

گزارش شورای جهانی سفر و گردشگری (WTTC) که با همکاری موسسه Oxford Economics منتشر شده نشان می‌دهد که سهم سفر و گردشگری در تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱، رشدی ۶۱ درصدی داشته؛ اما هنوز با آمارهای پیش از همه‌گیری فاصله دارد.

WTTC به‌تازگی گزارشی از تاثیر اقتصادی صنعت سفر و گردشگری و سهم این صنعت در اشتغالزایی بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ در ۱۸۵ کشور و ۲۵ منطقه جغرافیایی و اقتصادی جهان را منتشر کرده است. هدف از انتشار این گزارش که با همکاری موسسه Oxford Economics پیشرو در زمینه تحلیل داده‌های اقتصادی و مشاوره به کسب‌وکارها و دولت‌ها، تهیه شده، آگاهی دولت‌ها و بخش خصوصی از تاثیر ارزشمند صنعت سفر و گردشگری در اقتصاد عنوان شده است.

این گزارش شامل تاثیر مستقیم، غیرمستقیم و القایی صنعت سفر و گردشگری است و همه مقادیر در آن، مطابق با قیمت‌ها و نرخ ارز در سال ۲۰۲۱ محاسبه شده.

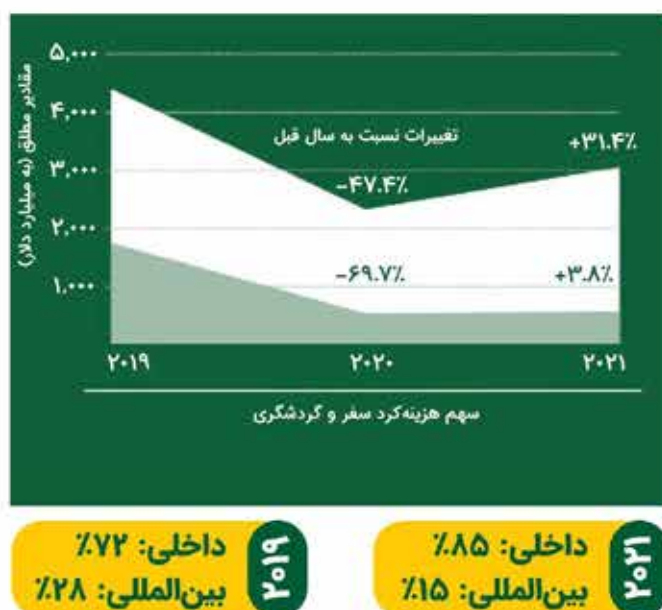
افزایش سهم گردشگری در تولید ناخالص داخلی

براساس این گزارش، تا قبل از همه‌گیری کرونا سفر و گردشگری

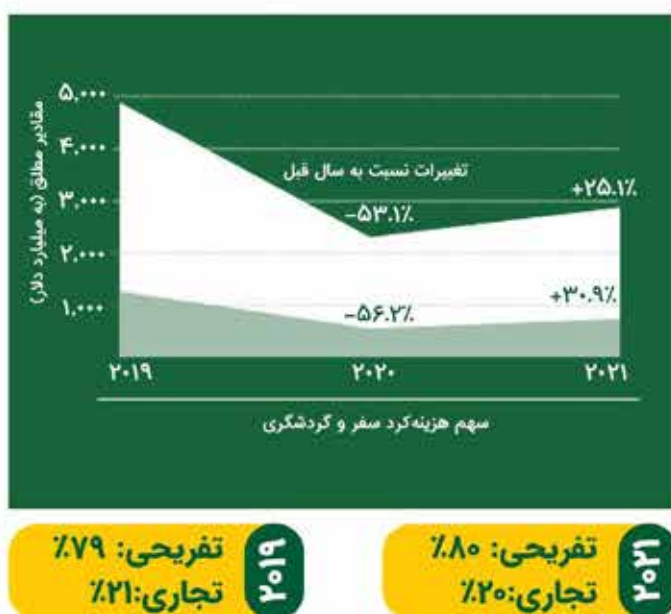

مقایسه هزینه‌کرد سفرهای داخلی و خارجی

داشته است.

مقایسه هزینه‌کرد سفرهای تفریحی و تجاری

افزایش اشتغال گردشگری در ۲۰۲۱

گزارش WTTC نشان می‌دهد، تا قبل از همه‌گیری کرونا از هر ۴ شغل جدید در سراسر جهان یک شغل، معادل ۱۰.۶ درصد از کل مشاغل (در مجموع ۳۳۴ میلیون شغل) مرتبط با گردشگری بوده. با شیوع کرونا در سال ۲۰۲۰، بیش از ۶۲ میلیون شغل گردشگری از بین رفت؛ تا جایی که از ۳۳۴ میلیون شغل گردشگری در سال ۲۰۱۹، تنها ۲۷۲ میلیون شغل باقی ماند؛ یعنی معادل یک شغل از هر ۱۲ شغل در دنیا.

اوضاع اشتغال گردشگری اما در سال ۲۰۲۱ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۰، رو به بهبود رفته و سهم گردشگری در اشتغالزایی با رشد ۶.۷ درصدی همراه بود؛ تا جایی که مجموع مشاغل گردشگری در ۲۰۲۱ به ۲۸۹ میلیون شغل (یک شغل از هر ۱۱ شغل در دنیا) رسید. اما این آمار همچنان بسیار پایین‌تر از آمار اشتغال گردشگری در سال ۲۰۱۹ است.

از سوی دیگر، بسیاری از مشاغل گردشگری در حال حاضر نیز با دریافت کمک‌های دولتی به فعالیت خود ادامه داده‌اند و این امکان وجود دارد که با قطع این حمایت‌ها، شاهد از بین رفتن تعداد بیشتری از مشاغل گردشگری باشیم.

وضعیت گردشگری داخلی و بین‌المللی

در گزارشی که شورای جهانی سفر و گردشگری منتشر کرده است به وضعیت مخارج سفرهای داخلی و بین‌المللی بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ نیز پرداخته شده است.

در سال ۲۰۱۹ هزینه‌کرد سفرهای داخلی بیش از ۴ تریلیون دلار و هزینه‌کرد در سفرهای بین‌المللی حدود ۱.۷ تریلیون دلار (معادل ۶۸ درصد از کل صادرات و ۲۷.۴ درصد از صادرات جهانی) بود.

با محدودیت سفرها در سال ۲۰۲۰، هزینه‌کرد سفرهای داخلی با ۴۷.۴

این گزارش شامل تاثیر مستقیم، غیرمستقیم و القایی صنعت سفر و گردشگری است و همه مقادیر در آن، مطابق با قیمت‌ها و نرخ ارز در سال ۲۰۲۱ محاسبه شده.

منبع: Oxford Economics و WTTC

رتبه ۴۳ ایران در واردات غذا

ایران با وجود این که هفدهمین کشور پرجمعیت جهان است در رده‌بندی کشورها از نظر واردات مواد غذایی رتبه ۴۳ را به خود اختصاص داده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، جدیدترین آمار منتشرشده از سوی سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) نشان می‌دهد کشورهای صنعتی بزرگترین واردکنندگان مواد غذایی در جهان هستند.

فائو در رده‌بندی ۱۹۵ کشور جهان که بر اساس آمار سال ۲۰۲۰ تهیه شده است آمریکا را به عنوان دومین واردکننده بزرگ محصولات کشاورزی معرفی کرده است. آمریکا در این سال بیش از ۱۴۶ میلیارد دلار محصول کشاورزی وارد کرده است که بیش از هر کشور دیگر به‌جز چین است.

چین که پرجمعیت‌ترین کشور جهان است با واردات ۱۵۷ میلیارد دلاری محصولات کشاورزی در صدر این رده‌بندی قرار دارد.

کشورهای صنعتی آلمان، هلند، انگلیس، ژاپن، فرانسه، ایتالیا، بلژیک و کانادا نیز در رده‌بندی بزرگترین واردکنندگان محصولات کشاورزی رتبه‌های سوم تا دهم جهان را به خود اختصاص داده‌اند. واردات محصولات کشاورزی آلمان در سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۹۵٫۷ میلیارد دلار، هلند ۶۹٫۹ میلیارد دلار، انگلیس ۶۱٫۷ میلیارد دلار، ژاپن ۵۶٫۸ میلیارد دلار، فرانسه ۵۶٫۲ میلیارد دلار، ایتالیا ۴۲٫۵ میلیارد دلار، بلژیک ۳۸٫۴ میلیارد دلار و کانادا ۳۵٫۸ میلیارد دلار بوده است. بر اساس این گزارش ایران با وجود این که هفدهمین کشور پرجمعیت جهان است با واردات ۸٫۳ میلیارد دلاری محصولات کشاورزی در رتبه ۴۳ رده‌بندی جهانی بزرگترین واردکنندگان این محصولات قرار گرفته است.

بسیاری از کشورهای کم‌جمعیت جهان وابستگی بیشتری به غذای وارداتی نسبت به ایران داشته و در رتبه بالاتر از ایران قرار گرفته‌اند. از جمله این کشورها عبارتند از کره جنوبی با واردات ۲۷٫۶ میلیارد دلاری، لهستان با واردات ۲۲٫۷ میلیارد دلاری، عربستان با واردات ۲۰٫۴ میلیارد دلاری، امارات با واردات ۱۶٫۳ میلیارد دلاری، سوئیس با واردات ۱۲٫۸ میلیارد دلاری، و عراق با واردات ۱۱٫۱ میلیارد دلاری.

کشور کوچک توالو نیز با واردات ۲٫۲۸ میلیون دلاری محصولات کشاورزی در انتهای رده‌بندی جهانی قرار گرفته است.

درصد کاهش به حدود ۲ تریلیون دلار رسیده و هزینه‌کرد سفرهای بین‌المللی نیز ۶۹٫۷ درصد کاهش یافته است.

در مقایسه با سال ۲۰۲۰، با بهبود نسبی سفرها، در سال ۲۰۲۱ هزینه‌کرد بازدیدکنندگان داخلی با ۳۱٫۴ درصدی از مرز ۳ تریلیون دلار عبور کرده اما هزینه‌کرد بازدیدکنندگان بین‌المللی تنها ۳۸ درصد بهبود یافته است.

این گزارش نشان می‌دهد در مقایسه با سال ۲۰۱۹، در سال ۲۰۲۱ سهم هزینه‌کرد در سفرهای داخلی در تولید ناخالص داخلی گردشگری به ۸۵ درصد افزایش یافته اما سهم مخارج بازدیدکنندگان بین‌المللی ۱۵ درصد کاهش یافته است.

وضعیت سفرهای تفریحی و تجاری

براساس گزارش مذکور، مخارج سفرهای تفریحی و فراغتی ۷۹ درصد و سفرهای تجاری ۲۱ درصد از کل تولید ناخالص داخلی این صنعت در سال ۲۰۱۹ را تشکیل می‌دادند.

در سال ۲۰۲۱ این آمار تغییر چندانی نکرده و هزینه‌کرد در سفرهای تفریحی و فراغتی ۸۰ درصد و مخارج سفرهای تجاری ۲۰ درصد از کل تولید ناخالص داخلی این صنعت در سال ۲۰۲۱ را به خود اختصاص داده‌اند.

در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۹، هزینه‌کرد هر دو دسته سفرهای تجاری و فراغتی با افت شدید همراه بوده؛ براین اساس، هزینه‌کرد سفرهای کاری ۵۶٫۲ درصد و هزینه‌کرد سفرهای تفریحی و فراغتی ۵۳٫۱ درصد کاهش یافته است.

در سال ۲۰۲۱ اما، شرایط بهبود یافته و مخارج سفرهای تفریحی و تجاری در مقایسه با سال ۲۰۲۰ به ترتیب ۲۵٫۱ درصد و ۳۰٫۹ درصد افزایش یافته اما هنوز فاصله زیادی با آمارهای سال ۲۰۱۹ دارد.

گزارش WTTC نشان می‌دهد با وجود ترس از ابتلا به کرونا، شوق سفر در جهان هنوز زنده است و با تسهیل شرایط سفر و کاهش محدودیت‌های کرونایی، صنعت گردشگری به سرعت مسیر بهبود را در پیش گرفته است. با این وجود، سرعت این بهبود وابسته به سیاست‌های دولت‌ها و فعالان صنعت گردشگری است که تا چه اندازه مسیر این بهبود را هموار کنند.

چشم انداز بازار کار در سال ۲۰۲۲

در این اینفوگرافیک، با توجه به آخرین گزارش منتشر شده توسط سازمان جهانی کار، به بررسی چشم انداز بازار کار در سال ۲۰۲۲ پرداخته می شود. نرخ بیکاری، نرخ مشارکت اقتصادی و نسبت اشتغال جهان در سال ۲۰۲۲ به ترتیب ۵،۹ درصد، ۵۹،۳ درصد و ۵۵،۸ درصد پیش بینی شده است. بررسی ها نشان می دهد ایران در مقایسه با کشورهای هم گروه خود (کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین) نرخ بیکاری بالاتر و نرخ مشارکت اقتصادی پایین تری دارد. نسبت تعداد شاغلان به جمعیت در سن کار نیز در ایران به مراتب پایین تر از متوسط کشورهای نامبرده است.

وضعیت بازار کار جهان به تفکیک گروه های درآمدی (گروه سنی ۱۵ تا ۶۴ سال)		۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
نرخ بیکاری	نرخ مشارکت اقتصادی	۵،۴٪	۶،۶٪	۶،۲٪	۵،۹٪	۵،۷٪
	نسبت اشتغال	۶۰،۵٪	۵۸،۶٪	۵۹٪	۵۹،۳٪	۵۹،۴٪
		۵۷،۳٪	۵۴،۸٪	۵۵،۴٪	۵۵،۸٪	۵۶٪
جهان						
کشورهای با درآمد پایین	نرخ بیکاری	۴،۹٪	۵،۶٪	۵،۹٪	۶٪	۵،۷٪
	نرخ مشارکت اقتصادی	۶۷،۳٪	۶۵،۴٪	۶۵،۷٪	۶۶،۲٪	۶۶،۴٪
	نسبت اشتغال	۶۴٪	۶۱،۷٪	۶۱،۹٪	۶۲،۲٪	۶۲،۶٪
کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین	نرخ بیکاری	۵،۱٪	۶،۶٪	۵،۹٪	۵،۶٪	۵،۴٪
	نرخ مشارکت اقتصادی	۵۴،۸٪	۵۲،۵٪	۵۳٪	۵۳،۶٪	۵۳،۸٪
	نسبت اشتغال	۵۲٪	۴۹٪	۴۹،۹٪	۵۰،۶٪	۵۰،۹٪
کشورهای با درآمد متوسط رو به بالا	نرخ بیکاری	۶٪	۶،۷٪	۶،۷٪	۶،۶٪	۶،۳٪
	نرخ مشارکت اقتصادی	۶۵،۵٪	۶۳،۶٪	۶۴٪	۶۴،۱٪	۶۴٪
	نسبت اشتغال	۶۱،۶٪	۵۹،۳٪	۵۹،۷٪	۵۹،۹٪	۵۹،۹٪
کشورهای با درآمد بالا	نرخ بیکاری	۴،۸٪	۶،۵٪	۵،۶٪	۴،۹٪	۴،۷٪
	نرخ مشارکت اقتصادی	۶۱٪	۶۰،۲٪	۶۰،۳٪	۶۰،۳٪	۶۰،۴٪
	نسبت اشتغال	۵۸،۱٪	۵۶،۳٪	۵۶،۹٪	۵۷،۴٪	۵۷،۵٪

نسبت اشتغال طی سال های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲، بر اساس جنسیت و گروه های درآمدی (درصد)

جهان		۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
زن		۴۳،۸	۴۳،۴	۴۳	۴۵،۲
مرد		۶۷،۹	۶۷،۳	۶۶،۶	۶۹،۴
کشورهای با درآمد پایین		۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
زن		۵۳،۸	۵۳،۳	۵۳،۲	۵۵،۷
مرد		۷۰،۸	۷۰،۷	۷۰،۵	۷۳،۶
کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین		۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
زن		۳۲،۲	۳۱،۶	۳۱،۱	۳۳،۲
مرد		۶۸،۷	۶۷،۸	۶۶،۶	۷۰،۵
کشورهای با درآمد متوسط رو به بالا		۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
زن		۵۱،۸	۵۱،۵	۵۱،۳	۵۳،۶
مرد		۶۸،۱	۶۸	۶۷،۴	۶۹،۶
کشورهای با درآمد بالا		۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
زن		۵۰،۵	۵۰،۲	۴۹،۴	۵۱
مرد		۶۴،۳	۶۳،۸	۶۳،۲	۶۵،۳

بر اساس پیش بینی های سازمان جهانی کار، شکاف میان نسبت اشتغال زنان و مردان در جهان، طی سال ۲۰۲۲، تا حدی کاهش خواهد یافت؛ هرچند سهم شاغلان از کل جمعیت در هر دو گروه زنان و مردان، همچنان پایین تر از سطح پیش از بحران کووید-۱۹ خواهد بود. شکاف میان نسبت اشتغال زنان و مردان، در کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین، بیش از سایر کشورها خواهد بود. کمترین شکاف نیز کشورهای با درآمد بالا مشاهده می شود.

گردشگری موضوعی مشترک در میان تمام بخش‌های سازمان ملل متحد جهت ایجاد صلح و جوامع فراگیر است که با ایجاد تغییراتی مهم در آن جهان را به سمت «سبز شدن» و «حفاظت از سیاره در آینده» پیش می‌برد. این موضوع مورد مذاکره در سطح بالا در مجمع عمومی سازمان ملل با حضور دبیران بخش‌های مختلف این سازمان، نمایندگان دولت‌ها و بخش‌های خصوصی برگزار شد تا توانایی منحصربه‌فرد گردشگری را برای ایجاد تغییراتی مثبت در آینده ارزیابی کنند. مجمع عمومی سازمان ملل متحد برای اولین بار، درباره «گردشگری و نقش کلیدی آن در بهبود و رشد فراگیر» تشکیل جلسه داده‌اند و طی آن به این نتیجه رسیدند که، جهان با یک فرصت حیاتی نه تنها برای راه‌اندازی مجدد گردشگری که بسیاری از آنها به شغل و معیشت خود وابسته هستند، بلکه برای تبدیل آن به سمت انعطاف پذیرتر، پایدارتر و مسوولیت پذیرتر مواجه است.

بخش گردشگری را متوقف کرد و «ضربه‌ای ویرانگر به اقتصاد جهانی» وارد کرد. در سال ۲۰۱۹، قبل از همه‌گیری کرونا، گردشگری ۳/۵ تریلیون دلار به تولید ناخالص داخلی جهان کمک کرده است و تخمین‌ها نشان می‌دهد که کاهش شدید گردشگری در طول همه‌گیری تا ۱۲۰ میلیون شغل هزینه داشته باشد.

اگرچه ویرانی‌ها را می‌توان در اعداد خلاصه کرد، اما محاسبه واقعی تلفات روی مردم، جوامع و خدمات بسیار سخت‌تر است، به‌ویژه برای بسیاری از کشورهای جزیره‌ای کوچک و کشورهای کمتر توسعه‌یافته که همچنان برای تامین هزینه‌های عمومی شدیداً به گردشگری متکی هستند. با نگاهی فراتر از اعداد و ارقام، گردشگری نقشی عمیقاً انسانی ایفا می‌کند. سفر و گردشگری ما را به هم متصل کرده، پل‌ها را می‌سازد و مبادلات بین فرهنگی را تسهیل می‌کند و از همه مهم‌تر منجر به تقویت صلح و همبستگی در سراسر قاره‌ها و مرزها می‌شود. «منطقه امن مسافرتی»، «تورهای دیجیتالی»، «پاسپورت‌های واکسن» و «راهروهای انعطاف‌پذیر» تلاش‌هایی است که طی دو سال برای کمک به گردشگری در برابر کووید انجام شد.

اگرچه با کاهش همه‌گیری، بخش گردشگری در حال بازگشت است اما با این حال، همراه با بازگشت مجدد آن، مهم است که به آینده این صنعت و تاثیرات ناشی از آن فکر کنیم. گردشگری در بعد اقتصادی

رئیس مجمع عمومی سازمان ملل با همکاری سازمان جهانی گردشگری (UNWTO)، سازمان جهانی پیشرفت و توسعه یا برنامه عمران ملل متحد (UNDP)، سازمان محیط‌زیست (UNEP) و سازمان جهانی کنفرانس تجارت و توسعه (UNCTAD) مناظره‌ای در سطح بالا با موضوع «ایجاد گردشگری پایدار و تاب‌آوری در جهت بهبودی فراگیر» برگزار کرد.

عبدالله شهید، رئیس مجمع عمومی سازمان ملل، به‌منظور بهبودی در دوره پس از ویرانی کووید-۱۹ بر «سفر طولانی» به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم در جهت ایجاد گردشگری جهانی پایدارتر، انعطاف‌پذیرتر و مسوولانه‌تر تاکید کرد. همه‌گیری کووید-۱۹ کل

کرد که «اکنون زمان ایجاد جوامع منعطف و صلح‌جو است و گردشگری می‌تواند به تحقق این امر کمک کند. گردشگری به‌عنوان یک پیشرو در ایجاد فرصت‌ها به‌شمار می‌رود، زیرا محور اصلی آن مبتنی بر مردم است، پل‌هایی می‌سازد و در جهت ایجاد فردایی بهتر برای مردم در همه جا کمک می‌کند.» رئیس سازمان جهانی گردشگری همچنین خاطرنشان کرد که بحران انرژی فعلی، به آسیب‌پذیری بخش گردشگری منجر می‌شود، اما این در حالی است که سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری، «سرمایه‌گذاری برای صلح» به‌شمار می‌رود. گردشگری برای معیشت زنان، جوانان و جوامع روستایی اهمیت ویژه‌ای دارد و از نیاز به تعادل جدید و پایدار بین خواسته‌های کوتاه مدت گردشگران و نیازهای بلندمدت جوامع حمایت می‌کند. گردشگری می‌تواند باعث ایجاد تغییرات مثبتی در جهان شود. هر بخش از سازمان ملل، از جمله سازمان جهانی گردشگری به‌عنوان آژانس تخصصی آن، می‌تواند از گردشگری برای کمک به جهان جهت دستیابی به اهداف توسعه پایدار، از رشد فراگیر گرفته تا توانمندسازی جنسیتی و حفاظت از تنوع زیستی استفاده کند.»

سامه وهبا، رئیس مدیریت ریسک بلایا و تاب‌آوری زمین بانک جهانی، از شهرها و جوامع پایدار، فراگیر و تاب‌آور صحبت کرد و از حمایت کشورها برای ترویج گردشگری پایدار به نفع جوامع فقیر و حفظ فرهنگ، میراث و محیط‌زیست حمایت کرد. او همچنین اظهار کرد، از آنجا که گردشگری ۱۰ درصد از نیروی کار جهانی را دربر می‌گیرد، فرصت‌های مهمی برای زنان، جوامع روستایی و مشاغل کوچک فراهم می‌کند. آمنه محمد، معاون دبیرکل سازمان ملل متحد نیز معتقد است که «گردشگری در آشفتگی است»، که این آشفتگی ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹ و همچنین از محیط‌های درگیر از جمله اوکراین به‌وجود آمده است. او با اصرار بر اینکه پایداری باید در مرکز گردشگری باقی بماند، از تبدیل شدن این بخش به نیروی مثبت اجرای سند ۲۰۳۰ یونسکو (SDGs) حمایت کرد. سند ۲۰۳۰ یونسکو مجموعه‌ای از اهداف توسعه پایا با عنوان رسمی «دگرگون ساختن جهان ما» است که به آینده مربوط می‌شوند. /دنیای اقتصاد

بسیار حائز اهمیت است، اما ما باید با آسیب‌هایی همچون انتشار گاز کربن، اقیانوس‌های پرپلاستیک، تلفات انسانی بر اکوسیستم‌ها و حیات وحش که گردشگری به کره زمین وارد می‌کند، مقابله کنیم. ما می‌دانیم که بسیاری از جوامع و مکان‌های تاریخی در سراسر جهان که مورد علاقه گردشگران هستند، مستعد تغییرات اقلیمی و طبیعی نیز هستند، بنابراین برای ایجاد تاب‌آوری نیاز به حمایت دارند. بر اساس گزارش «اقتصاد سبز» سازمان برنامه محیط‌زیست سازمان ملل، یک سناریو با عنوان «ادامه کسب و کار به‌شکل معمول» پیش‌بینی می‌کند که تا سال ۲۰۵۰، گردشگری منجر به افزایش ۱۵۴ درصدی در مصرف انرژی، ۱۳۱ درصدی در انتشار گازهای گلخانه‌ای، ۱۵۲ درصدی در مصرف آب و ۲۵۱ درصدی در دفع زباله‌های جامد خواهد شد. در این شرایط، ما نمی‌توانیم اجازه دهیم که این روند ادامه پیدا کند. ما نباید گردشگری جهانی را به روش معمول راه‌اندازی کنیم، بلکه باید بلندپروازتر از آن و مسوولیت‌پذیرتر باشیم.

در ادامه مناظره، این مقام سازمان ملل، شرکت‌کنندگان را تشویق کرد تا به تعهدات خود در چارچوب اهداف توسعه پایدار (SDGs) و توافق‌نامه پاریس درباره تغییرات آب و هوایی پرداخته و مشارکت و توانمندسازی زنان، جوانان، بومیان و سایر جوامع به حاشیه رانده شده را افزایش دهند. شهید گفت: «امروز، من از همه ذی‌نفعان می‌خواهم که از هر فرصتی برای تغییر بخش گردشگری استفاده کنند و رویکردی پایدار، فراگیر و مسوولانه‌تر را هدف قرار دهند. اکنون زمان اقدامات جسورانه است و از همه ایده‌ها استقبال می‌شود.»

گردشگری و صلح

زوراب پولولیکاشویلی، رئیس سازمان جهانی گردشگری، در سخنرانی خود در مناظره موضوعی سطح بالا، تاکید

خطرناک‌ترین کشورهای جهان در سال ۲۰۲۲ کجاست؟

نقشه‌ای از کشورهای مختلف و میزان خطری که افراد هنگام سفر یا زندگی با آن مواجه می‌شوند، ارائه می‌شود. در این مطلب از لست سکند به بررسی خطرناک‌ترین و امن‌ترین کشورهای جهان می‌پردازیم.

معیارهای رتبه‌بندی کشورها خطرناک‌ترین کشورهای جهان برای سفر در سال ۲۰۲۲ کشورهایی با میزان خطر مفراط کشورهایی با میزان خطر زیاد امن‌ترین کشورهای جهان برای سفر کشورهایی با میزان خطر ناچیز کشورهایی با میزان خطر کم و زیاد در جهان رتبه ایران در این دسته‌بندی ارتباط امنیت با گردشگری

معیارهای رتبه‌بندی کشورها

این نقشه، کشورها را بر اساس سه معیار می‌سنجد: امنیت بهداشتی (که در دوران کرونا از اهمیت بالایی برخوردار است)، امنیت کلی کشور و امنیت جاده‌ای. وقتی کشورها در این معیارها سنجیده شدند، براساس نتایج به دست آمده به پنج گروه تقسیم می‌شوند. این پنج گروه از کمترین میزان ریسک به بیشترین میزان ریسک عبارتند از: کشورهایی با میزان خطر ناچیز، کشورهایی با میزان خطر اندک، کشورهایی با میزان خطر متوسط، کشورهایی با میزان خطر زیاد و کشورهایی با میزان خطر مفراط. به طور کلی آمار جرائم خشونت‌بار (مانند قتل، آدم‌ربایی، دزدی و ...) در رتبه‌هایی که یک کشور به دست می‌آورد به شدت موثر است. اما، سایر خطراتی که بازدیدکنندگان و مسافران با آن‌ها مواجه هستند نیز اهمیت دارد. مثلاً، خطرات ناشی از خشونت‌های سیاسی بسیار مهم هستند. منظور از خشونت سیاسی حملات تروریستی، شورش، جنگ و آشوب‌های ناشی از تصمیمات سیاسی است. مسئله پر اهمیت دیگر، ناآرامی‌های اجتماعی است. مسائلی مانند خشونت‌های قومی و قبیله‌ای.

علاوه بر مسائلی که مستقیم با امنیت افراد در ارتباط هستند، مواردی که مرتبط به وضعیت رفاهی است هم سنجیده می‌شوند. مثلاً اینکه سیستم حمل و نقل یک کشور چقدر پیشرفته است. یا اینکه در موارد اضطراری و غیرمترقبه مانند بلایای طبیعی یا جنگ، کشور چقدر امکان ارائه خدمات را دارد. البته که می‌توان از این نقشه برای اطلاع از وضعیت بهداشتی و درمانی و امنیت جاده‌ای کشورها هم استفاده کرد. در نظر داشته باشید که مقایسه امتیاز کشور محل سکونت شما با کشوری که قصد سفر به آن را دارید، می‌تواند به شما در درک بهتر مقصدتان کمک کند.

وبسایت Travel Risk Map هر سال لیستی از خطرناک‌ترین کشور و امن‌ترین کشورهای جهان برای سفر ارائه می‌کند. کارشناسان این وبسایت، بر اساس معیارهای مختلف، کشورها را بررسی و در نهایت آن‌ها را رتبه‌بندی می‌کنند. این لیست یکی از معتبرترین رتبه‌بندی‌های جهان است و امسال سیزدهمین سالی است که این لیست اعلام می‌شود. اما قبل از پرداختن به لیست و رتبه‌بندی کشورها، لازم است کمی با این وبسایت آشنا شویم.

این وبسایت بخشی از خدمات شرکت International SOS است که با هدف ایجاد فضای امن کاری تشکیل شده است. بسیاری از شرکت‌ها در سطح بین‌المللی فعالیت می‌کنند، شرکت اینترنتی International SOS می‌خواهد اطلاعات دقیقی از امنیت کشورهای مختلف در اختیار این شرکت‌ها قرار دهد. با تکیه بر اطلاعات این سایت، شرکت‌ها راحت‌تر می‌توانند نسبت به گسترش تجارت خود در مقیاس بین‌المللی تصمیم بگیرند. همچنین گردشگران از ریسک سفر به سایر کشورها مطلع خواهند شد. به‌علاوه با استفاده از برنامه‌های این سایت و رعایت دستورالعمل‌ها، می‌توانند سلامت و امنیت کارکنان خود را تأمین کنند. در این راستا،

هستیم به شدت ۹ کشور قبلی نیست، اما همچنان جزء کشورهای پرخطر به حساب می‌آیند. این ۵ کشور هم اکنون شامل اوکراین نیز هستند. اوکراین از سال ۲۰۱۴ شاهد اسکان گروه‌های شورشی در شرق صنعتی خود بود و امروزه نیز خطر هجوم نیروهای روسی این کشور را تهدید می‌کند.

کنگو

مصر

نیجریه

پاکستان

اوکراین

همان طور که مشخص است، شورش و درگیری‌های داخلی در نتیجه این رتبه‌بندی بسیار تاثیرگذار است. دولت‌ها کتتری بر بخش بزرگی از کشور ندارند و احتمال درگیری‌های مسلحانه و حمله به گردشگران زیاد است. سیستم حمل و نقل کشور کاربردی نیست و گردشگران به بخش زیادی از کشور دسترسی ندارند.

امن ترین کشورهای جهان برای سفر

در نقطه مقابل خطرناک ترین کشورهای جهان، امن ترین کشورهای جهان را داریم. کشورهایی که گردشگران و ساکنان آن از نظر امنیتی، بهداشتی و دسترسی به وسایل حمل و نقلی در رفاه هستند. در این دسته‌بندی کشورهایی با میزان خطر ناچیز و کشورهایی با میزان خطر اندک را معرفی خواهیم کرد.

کشورهایی با میزان خطر ناچیز

سایت Travel Risk Map در رتبه‌بندی سال ۲۰۲۲، ۱۷ کشور را به عنوان کم‌خطرترین و امن ترین کشورهای جهان معرفی کرد. که امسال با اضافه شدن لیختن اشتاین به این لیست در سال ۲۰۲۲ تعداد این کشورها به ۱۸ مورد رسید. این موارد عبارتند از:

خطرناک‌ترین کشورهای جهان برای سفر در سال ۲۰۲۲

کشورهایی که در یکی از دو دسته‌بندی کشورهای با میزان خطر مفرط و کشورهای با میزان خطر زیاد قرار داشته باشند، جزء خطرناک‌ترین کشورهای جهان برای سفر محسوب می‌شوند. طبق بررسی‌های سایت Travel Risk Map در دسته‌بندی اول ۹ کشور و در دسته‌بندی دوم ۵ کشور قرار می‌گیرد. این دو دسته‌بندی ۱۴ کشور خطرناک دنیا را به ما معرفی می‌کنند. اگر تمایل دارید که بدانید خطرناک ترین کشور کجاست همراه ما باشید.

کشورهایی با میزان خطر مفرط

در این رتبه‌بندی، ۹ کشوری را می‌بینیم که بیشترین میزان خطر را دارند و در واقع خطرناک‌ترین کشورهای جهان محسوب می‌شوند. این ۹ کشور عبارتند از:

افغانستان

جمهوری آفریقای مرکزی

عراق

لیبی

مالی

سومالی

سودان جنوبی

سوریه

یمن

با مقایسه این رتبه‌بندی با نمونه سال‌های گذشته آن، متوجه می‌شویم که میزان خطر در افغانستان بیشتر شده و به رتبه اول تغییر موقعیت داده است. عراق نیز به رتبه سوم رسیده و کشورهایی مانند برزیل و مکزیک از این لیست خارج شده‌اند. همچنین کشور سوریه نیز به این لیست اضافه شده است. دسترسی به بیشتر نقاط این کشورها برای گردشگران امری کاملاً خطر آفرین است.

کشورهایی با میزان خطر زیاد

در این دسته بندی، ۵ کشور دیگر را داریم. با وجود اینکه میزان خطری که در این کشورها با آن روبه‌رو

و جمهوری آفریقای مرکزی پرخطر به حساب می‌آیند. کشورهای پرخطر در قاره آمریکا هم ال سالوادور، هاییتی، هندوراس و ونزوئلا هستند. البته که برخی از کشورها در بیش از یک دسته‌بندی جای می‌گیرند چرا که نقاطی از آنها امن‌تر از سایر بخش‌های آن کشور است.

رتبه ایران در این دسته‌بندی

ایران نیز جزو کشورهایی است که در رتبه‌بندی این سایت قرار دارد. همراه با کشورهایی مانند بحرین، برزیل، هند، اندونزی، قزاقستان، روسیه، ترکیه، و تونس، ایران در لیست کشورهایی با میزان خطر متوسط قرار دارد. لیست کشورهایی که امنیت آن‌ها در سطح متوسط قرار دارد، به ۶۸ مورد می‌رسد. البته باید توجه داشت که علاوه بر تمام عوامل درونی کشور که در رتبه نهایی تاثیر دارند، عوامل بیرونی نیز می‌توانند موثر باشند. کشورها در قیاس با یکدیگر به جایگاهی در این لیست می‌رسند. در نتیجه، ممکن است جایگاه یک کشور تنها به دلیل بهبود وضعیت کشورهای هم رتبه‌اش بدتر شود.

ارتباط امنیت با گردشگری

به جرئت می‌توان گفت که امنیت از مهم‌ترین عوامل تأثیر گذار در انتخاب یک مقصد گردشگری است. حتی جذاب‌ترین مقاصد گردشگری نیز اگر در تأمین امنیت مسافران خود ناکام باشند، به سرعت بین گردشگران فراموش می‌شوند و حتی با درست کردن اوضاع نیز تصویر نامناسبی از یک کشور در ذهن گردشگران شکل گرفته است که تغییر آن نیازمند تبلیغات و تلاش‌های زمان‌بر خواهد بود. برای مثال برخی از گردشگران خارجی دیدگاه خوبی نسبت به خاورمیانه ندارند به همین دلیل حتی از سفر به کشورهای خاورمیانه‌ای که در سطح خوبی از امنیت قرار دارند نیز اجتناب می‌کنند.

سخن آخر

در نهایت، با وجود اینکه کارشناسان می‌کوشند تا در این رتبه‌بندی نهایت دقت را به کار ببرند، اما اطلاع از وضعیت داخلی کشورها کار ساده‌ای نیست. پس اگر قصد سفر به هر یک از کشورهای مطرح شده در لیست را دارید، حتماً این نکته را در نظر بگیرید. رتبه‌بندی‌های این چنینی به شما این امکان را می‌دهند که در سفر به برخی مقاصد، جانب احتیاط را رعایت و از حادثه‌های احتمالی اجتناب کنید. بنابراین، با وجود اینکه خطرناک‌ترین و امن‌ترین کشورهای جهان را معرفی کردیم، در کنار آن این منابع و رتبه‌بندی، حتماً از منابع معتبر دیگر نیز استفاده کنید.

منبع: Atlas & Boots

آندورا
کیپ وردا
دانمارک
فنلاند
گرنلند
ایسلند
کریباتی
لیختن اشتاین
لوکزامبورگ
جزایر مارشال
ناورو
نروژ
سان مارینو
سیشل
اسلوانی
سویس
جزایر تورکس و کایکوس
تووالو

در این کشورها، آمار جرم و جنایت به شدت پایین است. خشونت سیاسی یا شورش‌های اجتماعی تقریباً وجود ندارد و شاهد درگیری‌های قومی و قبیله‌ای نیستیم. خدمات امنیتی و اورژانسی قوی هستند و سرویس حمل و نقل پیشرفته است. گردشگران به راحتی به نقاط مختلف کشور دسترسی دارند، در سفر به این نقاط امنیت دارند و اختلال در این سیستم‌ها به ندرت رخ می‌دهد.

کشورهایی با میزان خطر کم و زیاد در جهان

اکثر کشورهای اروپایی، آمریکا، استرالیا، نیوزلند و کانادا، جزو بهترین کشورهای جهان و همچنین کشورهایی با میزان خطر اندک هستند. تنها کشور اروپایی مستثنی از این قاعده، اوکراین است. بسیاری از کشورهای آسیایی و خاورمیانه مانند اردن، عمان، سنگاپور، ژاپن، چین، کره جنوبی، ویتنام، مالزی و برونئی نیز جز کشورهای با میزان خطر اندک به حساب می‌آیند. کشورهایی مثل پاکستان، سوریه، عراق و یمن در خاورمیانه جزء کشورهای پرخطر هستند. در آفریقا، لیبی، مالی، سومالی، سودان جنوبی

چشم انداز اقتصاد جهان و ایران

در این مطلب ضمن اشاره ای به چشم انداز رشد و تورم جهان، متغیرهای مهم اقتصاد ایران طی سالهای ۱۳۹۸ الی ۱۴۰۰ به همراه چشم انداز آنها طی دو سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ بررسی و جدول کامل کلیه متغیرهای اقتصادی طی بازه زمانی مزبور ارائه شده است.

چشم انداز اقتصاد ایران / گزارش آوریل ۲۰۲۲ صندوق بین المللی پول

متغیر اقتصادی	واحد سنجش	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
تولید ناخالص داخلی / به قیمت ثابت	هزار میلیارد تومان	۱۰۴۲۸	۱۰۴۵۳	۱۰۵۱۱	۱۰۵۵۷	۱۰۵۸۹
تولید ناخالص داخلی / به قیمت ثابت	درصد تغییر	-۱.۳۴	۱.۷۶	۴.۰۱	۳.۰۴	۲.۰۲
تولید ناخالص داخلی / به قیمت جاری	هزار میلیارد تومان	۲۰۷۵۴	۳۰۹۴۰	۵۰۹۹۰	۸۰۳۳۹	۱۰۰۶۳۸
تولید ناخالص داخلی / به قیمت جاری	میلیارد دلار	۶۵۶	۹۳۸	۱۰۴۲۶	۱۰۷۳۹	۱۰۷۸۳
تولید ناخالص داخلی / PPP / به قیمت جاری	میلیارد دلار / بین المللی	۱۰۲۸۸	۱۰۳۲۶	۱۰۴۳۷	۱۰۵۷۳	۱۰۶۵۳
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت	میلیون تومان	۱۷۰۱۵	۱۷۰۲۷	۱۷۰۷۸	۱۸۰۱۴	۱۸۰۳۳
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت / PPP	دلار بین المللی	۱۴۰۸۴۱	۱۴۰۹۴۵	۱۵۰۳۹۱	۱۵۰۷۰۲	۱۵۰۸۶۰
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری	میلیون تومان	۳۳۰۰۸	۴۶۰۸۲	۷۰۰۴۹	۹۷۰۱۶	۱۲۲۰۷۱
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری	دلار	۷۰۸۷۶	۱۱۰۱۴۹	۱۶۰۷۸۴	۲۰۰۲۶۱	۲۰۰۵۶۳
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری / PPP	دلار بین المللی	۱۵۰۴۶۷	۱۵۰۷۶۴	۱۶۰۹۰۸	۱۸۰۳۳۳	۱۹۰۰۷۳
سهم جهانی در تولید ناخالص داخلی / PPP	درصد	۰.۹۵	۱.۰۰	۰.۹۸	۰.۹۸	۰.۹۷
کل سرمایه گذاری / نسبت به GDP	درصد	۴۰.۳۹	۴۲.۴۰	۴۰.۸۷	۴۰.۴۹	۴۰.۱۷
پس انداز ناخالص ملی / نسبت به GDP	درصد	۴۰.۹۶	۴۲.۳۲	۴۲.۸۸	۴۳.۹۹	۴۲.۲۰
نرخ تورم	درصد	۳۴.۶۲	۳۶.۴۴	۴۰.۱۳	۳۲.۳۴	۲۷.۵۰
حجم واردات کالا	درصد تغییر	-۱۲.۱۱	-۱۲.۶۳	۳.۱۷	۱۴.۰۲	-۱۲.۸۸
حجم صادرات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۲۱.۸۹	-۱.۹۳	۲۱.۴۶	۱۵.۶۱	-۱۶.۹۶
حجم صادرات کالا	درصد تغییر	-۲۶.۴۸	۸.۲۵	۲۰.۴۶	۱۴.۳۷	-۱۶.۷۷
نرخ بیکاری	درصد	۱۰.۶۳	۹.۶۰	۹.۸۱	۱۰.۱۷	۱۰.۴۶
جمعیت	نفر	۸۳.۲۷	۸۴.۱۴	۸۴.۹۸	۸۵.۸۳	۸۶.۶۹
درآمد عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۲۵۵	۳۱۳	۴۹۰	۷۳۹	۹۳۸
درآمد عمومی دولت / نسبت به GDP	درصد	۹.۲۶	۷.۹۴	۸.۱۷	۸.۸۶	۸.۸۲
هزینه عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۳۷۹	۵۱۳	۷۶۲	۱۰۰۶۹	۱۰۶۶۰
هزینه عمومی دولت / نسبت به GDP	درصد	۱۳.۷۶	۱۳.۰۳	۱۲.۷۱	۱۲.۸۱	۱۵.۶۰
خالص بدهی / مطالبات دولت عمومی	هزار میلیارد تومان	-۱۲۴	-۲۰۱	-۲۷۲	-۳۳۹	-۷۲۲
خالص بدهی / مطالبات دولت عمومی / نسبت به GDP	درصد	-۴.۵۰	-۵.۰۹	-۴.۵۴	-۳.۹۵	-۶.۷۸
خالص بدهی دولت عمومی	هزار میلیارد تومان	۹۰۲	۱۰۴۷۴	۲۰۴۸۳	۲۰۸۲۳	۲۰۵۷۴
خالص بدهی دولت عمومی / نسبت به GDP	درصد	۳۲.۷۴	۳۷.۴۲	۴۱.۴۶	۳۳.۹۶	۳۳.۶۰
تراز حساب جاری	میلیارد دلار	۳.۷۵	-۰.۷۱	۲۸.۶۳	۶۰.۷۷	۳۶.۱۸
تراز حساب جاری / نسبت به GDP	درصد	۰.۵۷	-۰.۰۸	۲.۰۱	۳.۴۹	۲.۰۳

تداوم رشد تجارت الکترونیک در جهان

فعالیت کاربران اینترنت‌شان در صنعت تجارت الکترونیک بوده‌اند.

بیشترین رشد در کشورهای در حال توسعه

بیشترین رشد در خریدهای آنلاین و تجارت الکترونیک در چند کشور در حال توسعه رخ داده است. در امارات متحده عربی سهم کاربران اینترنتی که خرید آنلاین کرده‌اند، با رشد دو برابری از ۲۷ درصد در سال ۲۰۱۹ به ۶۳ درصد در سال ۲۰۲۰ رسیده است. در بحرین اما این میزان، رشد سه برابری را به ثبت رسانده و در سال ۲۰۲۰ به ۴۵ درصد رسیده و در ازبکستان سهم این خریداران آنلاین از ۴ درصد در سال ۲۰۱۸ به ۱۱ درصد در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته است. در تایلند که تجارت الکترونیک رشد چشم‌گیر ۱۶ درصدی نسبت به پیش از همه‌گیری داشته، برای نخستین بار در این کشور و در سال ۲۰۲۰ بیش از نیمی از کاربران اینترنت (۵۶ درصد) خرید آنلاین انجام دادند. در میان کشورهای توسعه‌یافته بیشترین رشد خرید آنلاین در یونان اتفاق افتاده و این کشور رشد ۱۸ درصدی را نسبت به پیش از دوران همه‌گیری کووید به ثبت رسانده است. بعد از یونان، دو کشور مجارستان و رومانی با رشد ۱۵ درصدی در جایگاه‌های بعدی قرار دارند. از میان ۶۶ کشور حاضر در این بررسی، کمترین میزان رشد با یک درصد سهم خریداران آنلاین از کل کاربران اینترنت، در السالوادور اتفاق افتاده است و بعد از آن آذربایجان با ۵ درصد، ازبکستان با ۱۱ درصد و کلمبیا با ۱۷ درصد در جایگاه‌های بعدی قرار دارند.

یکی از دلایل مهم این تفاوت، میزان تحولات دیجیتالی ایجاد شده در کشورهای مختلف و به دنبال آن توانایی آنها در به‌کارگیری سریع تکنولوژی‌های دیجیتال است که به کاهش رکودهای اقتصادی منجر می‌شود. به خصوص کشورهای کمتر توسعه‌یافته برای بهره‌گیری بیشتر از تجارت الکترونیک به حمایت مضاعفی نیاز دارند، اما این کشورها به خاطر کمبود اطلاعات درباره میزان استفاده‌شان از اینترنت، در این بررسی در نظر گرفته نشده‌اند.

رونق خرده‌فروشی آنلاین

آمارهای رسمی موجود از هفت کشور (شامل ایالات متحده آمریکا و چین) که روی هم رفته نیمی از تولید ناخالص جهانی را در اختیار دارند، نشان می‌دهد که فروش خرده‌فروشی آنلاین به‌طور قابل ملاحظه‌ای در این کشورها افزایش یافته و از حدود ۲ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۹ و پیش از همه‌گیری، به حدود ۲/۵ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۰ و ۲/۹ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۱ رسیده است. در میان این کشورها، چین بیش از نیمی از فروش خرده‌فروشی آنلاین و ایالات متحده آمریکا بیش از ۳۰ درصد آن را در اختیار دارند. این روند رشد در بسیاری از این کشورها از پیش از دوران

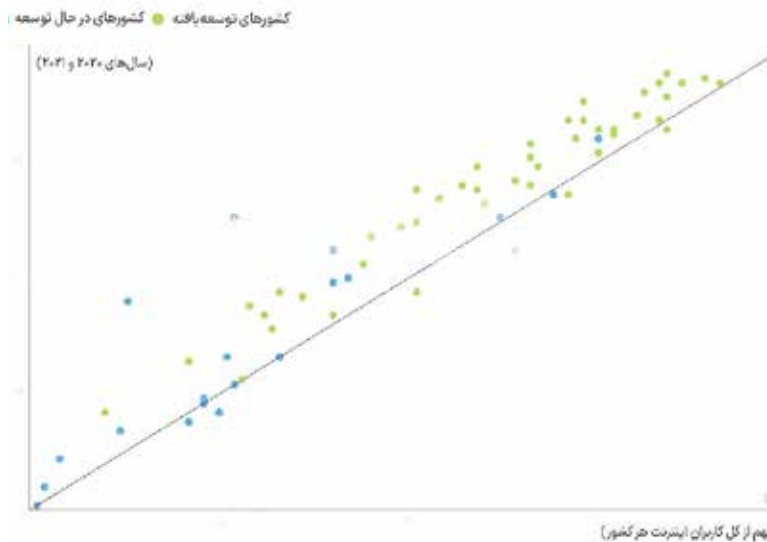
همه‌گیری یک بیماری نشان داد که مردم جهان چقدر برای زندگی روزمره‌شان به تکنولوژی و اینترنت وابسته‌اند. رشد چشمگیر خریدهای آنلاین و تجارت الکترونیک در این دوره مهر تاییدی بر این موضوع است. به این ترتیب رونق تجارت الکترونیک همچنان در طول سال ۲۰۲۱ هم ادامه پیدا کرد و سبک زندگی افراد را تحت تاثیر قرار داد. بررسی‌های اخیر کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (انکتاد) نشان می‌دهد که با ادامه همه‌گیری کووید-۱۹، رشد فعالیت کاربران در صنعت تجارت الکترونیک به سال ۲۰۲۱ هم رسید. صرف‌نظر از رکود ناشی از محدودیت‌ها در بعضی کشورها، این روند به افزایش قابل توجه درآمد حاصل از فروش آنلاین منجر شده است. در ۶۶ کشوری که آمار آنها در دسترس است، متوسط سهم کاربران اینترنت که خرید آنلاین انجام داده‌اند، از ۵۳ درصد در سال ۲۰۱۹ و پیش از همه‌گیری، به ۶۰ درصد در آغاز همه‌گیری کووید در سال ۲۰۲۰ رسید. البته موقعیت پیش از همه‌گیری کووید و میزان افزایش خرید آنلاین، در میان کشورهای مختلف متفاوت است. بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته نسبت به پیش از همه‌گیری، رشد نسبی خرید آنلاین را تجربه کرده‌اند که شامل بیش از ۵۰ درصد از کاربران اینترنت‌شان می‌شود. این در حالی است که اغلب کشورهای در حال توسعه شاهد رشد کمتری در میزان

مقایسه فروش بازیگران بزرگ تجارت الکترونیک پیش و در طول دوران همه‌گیری کووید-۱۹

به میلیارد دلار، بر اساس قیمت‌های فعلی

مقایسه خرید آنلاین پیش و در طول دوران همه‌گیری کووید-۱۹

۱۳ شرکت تجارت الکترونیک مبتنی بر بخش مصرفی، در طول دوران همه‌گیری شاهد افزایش سریع درآمدهای‌شان بوده‌اند. این شرکت‌ها در سال ۲۰۱۹ فروش خالصی با ارزش ۲/۴ تریلیون دلار داشتند. با شروع همه‌گیری کووید-۱۹ در سال ۲۰۲۰، این رقم به سرعت افزایش یافت و به ۲/۹ تریلیون دلار رسید و در سال ۲۰۲۱ رشدی بیش از یک‌سوم را تجربه کرد تا با احتساب قیمت‌های فعلی، ارزش کل فروش آنها به ۳/۹ تریلیون دلار برسد. تغییر رویکرد خرید به سمت خرید آنلاین به فراتر از مرز پیش‌بینی‌های فعلی خواهد رفت و بازاری قدرتمند و متمرکز روی خرده‌فروشی و بازارگاه‌های آنلاین را ایجاد می‌کند. درآمد شرکت‌های علی‌بابا، آمازون، جی‌دی‌دات‌کام (JD.com) و پیندودو (Pinduoduo) در فاصله سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱، رشد ۷۰ درصدی داشته و سهم آنها از کل فروش این پلتفرم بزرگ، از حدود ۷۵ درصد در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به بیش از ۸۰ درصد در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ رسیده است.

این در حالی است که شرکت‌های بزرگ فعال در زمینه خدمات مسافرتی آنلاین شامل اکسپدیا (Expedia)، بوکینگز (Booking Holdings) و ایر بی‌ان‌بی (AirBnB) به دنبال اعمال کنترل‌های شدید روی رفت‌وآمدها و کاهش تقاضا برای سفر و اقامت، در سال ۲۰۲۰ شاهد کاهش بیش از دوسوم رزروهای‌شان بوده‌اند. این روند اما در سال ۲۰۲۱ با وجود ادامه بعضی از محدودیت‌ها، کمی تغییر کرد و بهتر شد.

این آمارها تنها چشم‌اندازی نسبی و نه چندان فراگیر از تحولات تجارت الکترونیک در طول دوران همه‌گیری را منعکس می‌کنند. برای رسیدن به تصویری دقیق‌تر و بهتر از وضعیت این صنعت و آینده آن، طبیعتاً دسترسی به آمارهای بیشتر و مرتبط‌تر لازم است.

متوسط تعداد خریداران آنلاین از ۵۳ درصد در سال ۲۰۱۹ به ۶۰ درصد در سال ۲۰۲۰ رسیده است

همه‌گیری هم وجود داشته است؛ به خصوص آن دسته از کشورهایی که سهم نسبتاً کمی از فروش خرده‌فروشی آنلاین داشتند. در سنگاپور خرده‌فروشی آنلاین در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۱۸ با رشد تقریباً سه برابری همراه بوده است. کانادا و استرالیا هم افزایش چشمگیری را در این فاصله زمانی تجربه کرده‌اند.

با نگاهی به تمام این کشورها به خوبی می‌توان متوجه شد که با وجود رکود و بی‌ثباتی اقتصادی ناشی از همه‌گیری که خرده‌فروشی آنلاین را در سال ۲۰۲۰ تحت تأثیر قرار داد، این صنعت شاهد رشد قابل توجهی بوده است؛ چون الگوی مردم در این دوره به سرعت به سمت خریدهای آنلاین تغییر کرده است. البته دو کشور استرالیا و آمریکا در فاصله سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ شاهد رونق خرده‌فروشی آنلاین خودشان بوده‌اند. این روند به افزایش چشمگیر سهم فروش آنلاین از کل فروش خرده‌فروشی از ۱۶ درصد در سال ۲۰۱۹ به ۱۹ درصد در سال ۲۰۲۰ منجر شد. این روند رشد به سال ۲۰۲۱ هم رسید؛ هر چند با فروکش کردن موج مرگ‌ومیر ناشی از کووید-۱۹، خریدهای فیزیکی دوباره جان گرفتند. چین با حدود ۲۵ درصد نسبت به آمریکا با حدود ۱۲ درصد، در سال ۲۰۲۱ سهم فروش آنلاین بسیار بیشتری از کل فروش خرده‌فروشی را به ثبت رسانده است. بریتانیا و کره جنوبی به خاطر رشد سریع فروش آنلاین از ابتدای همه‌گیری - با ۲۸ درصد برای هر کدام - بیشترین سهم خرده‌فروشی آنلاین را در سال ۲۰۲۱ داشته‌اند.

بیشترین سود برای بزرگ‌ترین پلتفرم‌های آنلاین

مزیت مگا پروژه چینی «کمربند و راه» برای ایران چیست؛ مرکز پژوهش‌های مجلس پاسخ داد

کریدور تجاری «کمربند و راه»

کشور که آمریکا در دهه‌های اخیر از طریق حمایت از پروژه‌هایی چون خط لوله باکو-تفلیس-جیحان و در قالب فرمول «همه کریدورها به جز ایران» در پی تضعیف آن بود، بینجامد. در این گزارش آمده است که بخش‌های دولتی درگیر با امور مدیریتی و اجرایی مسوول و دست‌اندرکار ورود فعال و اثرگذار ایران به ابتکار کمربند و راه خواهند بود. همچنین تنظیم روابط راهبردی و بلندمدت اقتصادی با چین براساس استراتژی توسعه صنعتی و منافع اقتصادی کشور و همچنین به‌کارگیری دیپلماسی اقتصادی فعال در این حوزه ضرورتی انکارناپذیر است.

اهداف اساسی طرح کمربند و راه چین، محدود به ملاحظات اقتصادی نیست و ماهیت فرااقتصادی اهدافی که با محاسبات پکن در عرصه سیاست بین‌الملل ارتباط دارد، هم از منظر ملاحظات کلان سیاست خارجی چین و هم از حیث ترتیبات حاکم بر معادلات منطقه‌ای و جهانی از اهمیتی راهبردی برخوردار است. به‌طور خلاصه باید تاکید کرد ابتکار کمربند و راه، پلت‌فرم اصلی پکن برای تبدیل به هژمون نوظهور جهان است و با تلاش آن برای دستیابی به موقعیت ابرقدرتی در نظام بین‌الملل ارتباط دارد، کمالینکه براساس جدیدترین گزارش جامعه اطلاعاتی آمریکا، چین با پشت‌سرگذاشتن آمریکا، تا سال ۲۰۴۰ به ابرقدرت جهان تبدیل خواهد شد. چین قبل از عملیاتی‌سازی ابرپروژه ابتکار کمربند و راه، با کشورهای واقع در کریدور کمربند و راه توافق‌نامه‌های بلندمدت همکاری منعقد می‌کند که تاکنون و تا پایان سال ۲۰۲۰ چنین توافق‌نامه‌هایی را در حدود ۲۰۵ مورد امضا کرده است. در اوایل سال ۱۴۰۰ نیز تفاهم‌نامه همکاری ۲۵ ساله بین چین و ایران به امضا رسید که می‌توان گفت زمینه اجرایی شدن ابتکار کمربند و راه در کریدور ایران فراهم شده است.

تجارت ایران با کشورهای کریدور

از حیث کمی، پتانسیل بالایی در ارتقای روابط تجاری ایران با کشورهای کریدور کمربند و راه وجود دارد؛ به‌گونه‌ای که با افزایش پیوستن کشورها به این ابتکار،

مرکز پژوهش‌های مجلس با رصد ابعاد مگا پروژه چینی «کمربند و راه» که از سال ۲۰۱۳ به شکل رسمی مطرح و آغاز شده، فرصت‌های همکاری تجاری ایران در این پروژه را بررسی کرده است. ارزیابی‌های این نهاد پژوهشی نشان می‌دهد استفاده از مزیت‌های این طرح، علاوه بر اینکه در جهت کاهش آثار اقتصادی تحریم‌ها موثر است، می‌تواند با فرمول «همه کریدورها به جز ایران» مقابله کند.

«ابتکار کمربند و راه چین چه فرصت‌هایی را در اختیار ایران قرار می‌دهد؟» بازوی پژوهشی مجلس در گزارشی به این فرصت‌ها اشاره کرده است. بر اساس این پژوهش، ورود ایران به این ابتکار، گامی نه‌فقط در جهت کاهش آثار اقتصادی تحریم‌هاست، بلکه راهبردی موثر برای خنثی‌سازی اهداف فرااقتصادی تحریم‌ها از جمله بی‌اثر ساختن تلاش‌ها برای تنزل مزیت‌های جغرافیای سیاسی ایران است. به‌ویژه آنکه حضور در ابتکار کمربند و راه می‌تواند به تقویت موقعیت ترانزیتی

حدود ۸۹ درصد از صادرات ایران به جهان را تشکیل می‌دهد که ارزش آن بالغ بر ۲ / ۸۶ میلیارد دلار است. ۶۵ کشور واقع در کریدور BRI، حدود ۳۵ درصد از این صادرات کالایی را به خود اختصاص می‌دهند. طبیعتاً با افزایش تعداد کشورهای دارای شرایط عضویت در ابتکار کمربند و راه به ۱۴۰ در سال ۲۰۲۰، بیش از ۳۵ درصد از کالاها به کشورهای واقع در کریدور مزبور صادر شده است. تحقیقات نشان می‌دهند کاهش ۱۰ درصدی هزینه‌های ریلی، هوایی و دریایی، صادرات را در کشورهای فعال در کریدور ابتکار کمربند و راه به ترتیب ۲، ۵/۵ و ۱/۱ درصد، افزایش می‌دهد. طبق این ارزیابی‌ها، بهبود وضعیت شاخص‌های تسهیل تجارت در ایران منطبق با استانداردها و اهداف موجود در ابتکار کمربند و راه، نظیر توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل و تجاری و تامین مالی منجر به رشد قابل توجهی در صادرات ایران خواهد شد. بر این اساس، در صورت مدیریت صحیح و تبیین و تصریح دقیق منافع ملی در ابتکار کمربند و راه، افزایش کارایی و شفافیت و پاسخگویی در مدیریت مرزی، در دسترس بودن و کیفیت زیرساخت‌های حمل و نقل و در دسترس بودن و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند به ترتیب رشد ۴/۲۰۰ درصدی، ۹/۵۲ درصدی و ۳/۱۶۱ درصدی صادرات ایران را منجر شود.

تاثیر حضور در کمربند و راه بر تحریم‌های آمریکا

در حال حاضر ایران تحت شدیدترین تحریم‌های آمریکا قرار دارد. فشار آمریکا بر بخش‌های اقتصادی-تجاری مرتبط با ایران در سایر کشورها به اختلال در همکاری‌های اقتصادی منجر شده است. کیفیت روابط ایران با چین و سایر کشورهای پیشرفته‌تر واقع در مسیر این ابتکار، بر مبنای همان الگوی سابق، یعنی فروش مواد خام در حوزه انرژی و خرید کالاها، عمدتاً مصرفی پیگیری می‌شود. ارتباط با سایر کشورها نیز در بهترین حالت

جدول ۵. نقش و جایگاه کشورهای واقع در کریدور ابتکار کمربند و راه در صادرات ایران به تفکیک گروه‌های کالایی عمده (سال ۲۰۱۸)

ردیف	گروه کالایی	کد HS	صادرات ایران به جهان (میلیارد دلار)	صادرات ایران به کشورهای واقع در کریدور BRI (میلیارد دلار)	سهم گروه کالایی از کل صادرات ایران به کشورهای واقع در کریدور BRI (درصد)	سهم کشورهای واقع در کریدور BRI در جذب صادرات ایران در گروه کالایی (درصد)	سهم ایران در تامین نیازهای کشورهای واقع در کریدور BRI (درصد)
۱	ساخت‌ها و روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از آنها *	۲۷	۶۶،۴	۱۱،۰	۱۶،۶	۱،۱	
۲	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آنها	۳۹	۵،۶	۵،۴	۵،۷	۹۶،۸	۲،۱
۳	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۴،۱	۴،۰	۴،۲	۹۷،۰	۲،۵
۴	چدن، آهن و فولاد	۷۱	۳،۹	۳،۵	۴،۰	۹۰،۴	۱،۹
۵	میوه‌های خوراکی	۰۸	۱،۷	۱،۶	۱،۸	۹۱،۶	۳،۷
۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۱،۱	۱،۱	۱،۲	۹۷،۱	۰،۷
۷	سبزیجات و نباتات ریشه‌ای	۰۷	۱،۱	۱،۱	۱،۱	۹۹،۶	۵،۲
۸	کودها	۳۱	۰،۸	۰،۸	۰،۹	۹۱،۳	۳،۰
۹	نمک، گوگرد، خاک و سنگ و گچ، آهک و سیمان	۲۵	۰،۸	۰،۸	۰،۸	۹۶،۴	۳،۰
۱۰	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۰،۷۰	۰،۶۹	۰،۷	۹۸،۴	۰،۸
مجموع ۱۰ گروه کالایی فوق							
سایر گروه‌های کالایی							
کل کالاها							

مأخذ: محاسبات محقق براساس بانک اطلاعاتی مرکز تجارت بین‌الملل ITC (<https://www.trademap.org/Index.aspx>)
 * ۵۰۸ میلیارد دلار از این گروه کالایی مربوط به نفت خام و مایقی معادل ۱۵۶ میلیارد دلار مربوط به فراورده‌های نفتی است.

جدول ۶. نقش و جایگاه کشورهای واقع در کریدور ابتکار کمربند و راه در واردات ایران به تفکیک گروه‌های کالایی عمده (سال ۲۰۱۸)

ردیف	گروه کالایی	کد HS	واردات ایران از جهان (میلیارد دلار)	واردات ایران از کشورهای واقع در کریدور BRI (میلیارد دلار)	سهم از کل واردات ایران از کشورهای واقع در کریدور BRI (درصد)	سهم کشورهای واقع در کریدور BRI در مسیر واردات ایران (درصد)	سهم ایران در صادرات کشورهای واقع در کریدور BRI (درصد)
۱	ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ اجزا و قطعات آنها	۸۴	۷،۷	۱۸،۶	۴،۹	۶۴،۴	۰،۶
۲	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۳،۷	۸،۹	۲،۸	۷۵،۸	۰،۲۲
۳	غلات	۱۰	۴،۴	۱۰،۵	۲،۶	۶۰،۷	۵،۳
۴	وسائط نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط	۸۷	۱،۵	۳،۷	۱،۰	۶۶،۶	۰،۳۰
۵	محصولات شیمیایی آلی	۷۴	۱،۴	۳،۴	۰،۹۲	۶۶،۷	۰،۶۲
۶	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱،۲	۲،۹	۰،۸۰	۶۶،۵	۰،۵۰
۷	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آنها	۳۹	۱،۳	۳،۱	۰،۶۸	۵۳،۱	۰،۳۰
۸	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی	۱۵	۱،۱	۲،۶	۰،۶۸	۵۸،۳	۱،۴
۹	کاغذ و مقوا، اشیای ساخته شده از خمیر	۴۸	۰،۹	۲،۲	۰،۶۳	۷۰،۶	۱،۲
۱۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک و عکاسی	۹۰	۱،۴	۳،۴	۰،۵۹	۴۲،۲	۰،۳۹
مجموع ۱۰ گروه کالایی فوق							
سایر گروه‌های کالایی							
کل کالاها							

مأخذ: محاسبات محقق براساس بانک اطلاعاتی مرکز تجارت بین‌الملل ITC (<https://www.trademap.org/Index.aspx>).

تقریباً همه دستگاه‌ها و نهادهای کشور، وظایف و نقش مشخصی را در پیوستن به ابتکار کمربند و راه ایفا می‌کنند. در عین ایجاد یک کمیته فرادستگاهی برخوردار از اختیارات استراتژیک در راستای ایجاد هماهنگی میان ارگان‌های فعال در حوزه پیوستن به این ابتکار، ذیل رئیس‌جمهور یا معاون اول رئیس‌جمهور، برای هماهنگی و جهت‌دهی به اقدامات مجموعه دستگاه‌های مرتبط به شکل کارآمد و اثربخش ضروری به نظر می‌رسد.

ابراطرح ابتکار کمربند و راه با رقبای بالفعل و بالقوه‌ای در سطح جهانی مواجه است که چگونگی تعامل با آنها در تحکیم و تثبیت یا تضعیف و کنار گذاشته شدن ایران در این طرح بسیار حیاتی است. هرچند آمریکا به طور ضمنی در ممانعت از اجرایی شدن این ابتکار منزوی شده است و روسیه و چین نیز به توافقات نانوشته‌ای در زمینه تقسیم قدرت در آسیای میانه دست یافته‌اند، اما هوشمندی ایران در بهره‌برداری حداکثری از پیوستن به ابتکار کمربند و راه ضروری است.

در این راستا «دقت و برنامه‌ریزی مناسب، در راستای تحقق منافع ملی در تعامل با چین»، «تعامل هوشمند بین‌المللی استفاده از ظرفیت ابتکار کمربند و راه» و «تبیین نسبت و جایگاه طرح ابتکار کمربند و راه با سایر برنامه‌های توسعه‌ای ایران» امری ضروری است.

ممکن بر اساس صادرات محصولاتی با ارزش افزوده پایین و عمدتاً غیرصنعتی دنبال شده است. به نظر می‌رسد که هم فشار تحریم‌ها و هم کمبودهای عمده زیرساختی و مدیریتی در بخش‌های اقتصادی-تجاری، ضرورت لازم برای ورود فعال به طرح ابتکار کمربند و راه را ایجاد کرده است. محدودیت کمی و کیفی موافقت‌نامه‌های تجاری ایران با کشورهای واقع در مسیر این ابتکار و همچنین ضعف‌های لجستیکی و مخابراتی در پیشبرد با کیفیت تجارت، کمترین دلایل برای توجیه لزوم ورود ایران به این طرح محسوب می‌شود.

بنابراین به نظر می‌رسد که ورود به این طرح علاوه بر اینکه امکانات مالی گسترده‌ای را برای رفع کمبودهای زیرساختی مهیا می‌کند، با ایجاد بستر روابط تجاری راهبردی‌تر با چین و سایر کشورها، تأثیرات تحریم ایران را به حداقل می‌رساند. علاوه بر این، تسهیلات موجود به کاهش آثار تحریم نیز کمک خواهد کرد.

از طرفی ارتباط با کشورهای مختلف واقع در کریدور ابتکار کمربند و راه، از طریق تنوع بخشی به کشورها و کالاهای تجاری، به کاهش تمرکز تجاری و افزایش شاخص اکیال تجاری (این شاخص نشان می‌دهد که تا چه اندازه آنچه که یک کشور صادر می‌کند با آنچه کشور دیگری وارد می‌کند همپوشانی دارد) منجر خواهد شد که این امر می‌تواند تأثیرات تحریم علیه اقتصاد ایران را کاهش دهد. همچنین در راستای حفظ قدرت رقابت‌پذیری با کشورهای طرف تجاری که در کریدور ابتکار کمربند و راه قرار دارند، اقتصاد ایران باید کیفیت حمل و نقل، لجستیک (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری) و ارائه خدمات به مشتریان و طرفین تجاری را ارتقا دهد که این امر با تکیه بر تجربه کشورهای موفق طرف تجاری، موجب تسریع در به‌روزرسانی و ارتقای کیفیت موارد مذکور خواهد شد.

بر اساس آنچه در این گزارش عنوان شده است، جایگاه چین در این ابتکار طی دهه آینده را می‌توان به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل در ضرورت زمینه‌سازی برای ایجاد یک رابطه راهبردی با این کشور از مجرای ابتکار کمربند و راه دانست. در این راستا ایران با علم به چنین موضوعی، تفاهم‌نامه همکاری ۲۵ ساله را در ابتدای سال ۱۴۰۰ با چین امضا کرده است، بنابراین لازم است تا بخش‌های مرتبط با تصمیم‌سازی‌های مربوط به ابتکار کمربند و راه و در سطحی وسیع‌تر نحوه تنظیم و مدیریت روابط عملی با چین در بازه‌های میانمدت و بلندمدت سیاست‌گذاری‌ها و اقدامات لازم را به انجام برسانند.

اما مسوولیت این سیاست‌گذاری و اقدام در راستای تنظیم روابط با چین بر عهده کیست؟ بر اساس آنچه در این گزارش آمده است، بخش‌های دولتی درگیر با امور مدیریتی و اجرایی در هر دو سطح سخت‌افزاری (شبکه‌های حمل و نقل) و نرم‌افزاری (تسهیل تجارت در حوزه قوانین و مقررات و همکاری‌های تجاری در سطوح مختلف) به نوعی مسوول و دست‌اندرکار ورود فعال و اثرگذار ایران به ابتکار کمربند و راه خواهند بود.

کزاریشی از رشد ۵۴ درصدی حجم تسهیلات دهی در سال گذشته ماشه حرکت بازارها کشیده شد؟

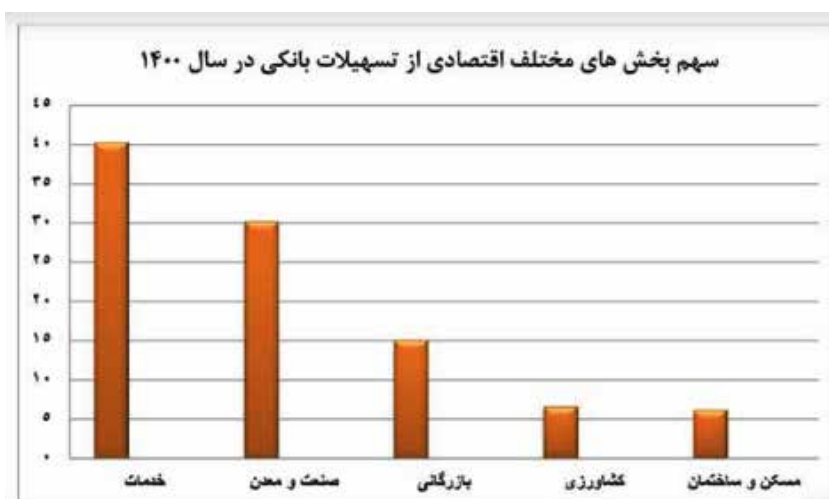
بانک مرکزی حجم تسهیلات دهی در ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۰ را اعلام کرد. بر اساس آمارهای اعلامی، در سالی که گذشت مجموعاً دو میلیون و ۹۶۸ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به بخش های مختلف اقتصادی پرداخت شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰۷۰ هزار میلیارد تومان، یعنی معادل ۵۴ درصد بیشتر بوده است. بر اساس این برآوردها می توان اعلام کرد که عملکرد وام دهی بانک ها در سال گذشته ۱/۵ برابر سال ۹۹ بوده است. مطابق جداول آماری بانک مرکزی، عمده تسهیلات اعطایی با سه هدف تامین سرمایه در گردش، ایجاد و توسعه حوزه های دریافتی پرداخت شده است. ضمن آنکه از ۸۹۸ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که به بخش صنعت و معدن رسیده، ۶۹۵ هزار میلیارد تومان، یعنی معادل ۷۷/۴ درصد آن بابت سرمایه در گردش بوده است. بر این اساس می توان گفت که بخش صنعت مقصد اصلی سرمایه در گردش بانک ها در سال گذشته بوده است. نکته قابل توجه در خصوص اطلاعات ارائه شده این است که تقریباً نیمی از کل تسهیلات پرداختی به حوزه خدمات و یک سوم این وام ها نیز به بخش صنعت رسیده است. سهم ۴۲ درصدی بخش خدمات از وام های اعطایی بانک ها می تواند نشان دهنده جان تازه گرفتن بخش های خدماتی بعد از رکود چند ساله ناشی از بحران کرونا باشد. از آنجا که این بخش پیشران رشد اقتصادی در آمارهای اخیر بانک مرکزی نیز معرفی شده، می توان افزایش اشتغالزایی این بخش در دوره اخیر را تایید کرد. اما سهم ۳۰/۲ درصدی بخش صنعت از وام های پرداختی با وجود افت ارزش افزوده این گروه در تولید ناخالص داخلی این پرسش را مطرح می کند که آیا پرداخت این وام ها به بخش صنعت توجیه اقتصادی داشته است؟

بخش صنعت رسیده است. سهم ۴۲ درصدی بخش خدمات از وام های اعطایی بانک ها می تواند نشان دهنده جان تازه گرفتن بخش های خدماتی بعد از رکود چند ساله ناشی از بحران کرونا باشد. از آنجا که این بخش پیشران رشد اقتصادی در آمارهای اخیر بانک مرکزی نیز معرفی شده، می توان افزایش اشتغالزایی این بخش در دوره اخیر را تایید کرد. اما سهم ۳۰/۲ درصدی بخش صنعت از وام های پرداختی با وجود افت ارزش افزوده این گروه در تولید ناخالص داخلی این پرسش را مطرح می کند که آیا پرداخت این وام ها به بخش صنعت توجیه اقتصادی داشته است؟

دلایل رشد وام دهی

بر اساس تازه ترین اطلاعات بانک مرکزی، میزان کل تسهیلات پرداختی بانک ها در

بانک مرکزی حجم تسهیلات دهی در ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۰ را اعلام کرد. بر اساس آمارهای اعلامی، در سالی که گذشت مجموعاً دو میلیون و ۹۶۸ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به بخش های مختلف اقتصادی پرداخت شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰۷۰ هزار میلیارد تومان، یعنی معادل ۵۴ درصد بیشتر بوده است. بر اساس این برآوردها می توان اعلام کرد که عملکرد وام دهی بانک ها در سال گذشته ۱/۵ برابر سال ۹۹ بوده است. مطابق جداول آماری بانک مرکزی، عمده تسهیلات اعطایی با سه هدف تامین سرمایه در گردش، ایجاد و توسعه حوزه های دریافتی پرداخت شده است. ضمن آنکه از ۸۹۸ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که به بخش صنعت و معدن رسیده، ۶۹۵ هزار میلیارد تومان، یعنی معادل ۷۷/۴ درصد آن بابت سرمایه در گردش بوده است. بر این اساس می توان گفت که بخش صنعت مقصد اصلی سرمایه در گردش بانک ها در سال گذشته بوده است. نکته قابل توجه در خصوص اطلاعات ارائه شده این است که تقریباً نیمی از کل تسهیلات پرداختی به حوزه خدمات و یک سوم این وام ها نیز به

جدول ۱- هدف از دریافت تسهیلات پرداختی در بخش‌های اقتصادی طی ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۰

میلیارد ریال / درصد

کل بانک ها

هدف از دریافت بخش اقتصادی	کشاورزی (۱)		صنعت و معدن		مسکن و مساختان		بازرگانی		خدمات		متفرقه		کل بخش ها	
	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل
ایجاد	۲۸۳.۱۲۸	۱۹/۳	۱.۲۴۷.۵۶۱	۱۳/۹	۴۴۰.۱۹۸	۲۴/۰	۱۴۲.۰۷۰	۳/۲	۱.۲۶۳.۲۷۶	۱۰/۲	۵۶۷	۵/۰	۳.۴۷۶.۸۰۱	۱۱/۷
تامین سرمایه در گردش	۱.۳۸۰.۹۷۵	۶۹/۴	۶.۹۵۱.۸۹۵	۷۷/۴	۵۰۵.۶۳۰	۲۷/۶	۲۰۰.۶۵۰.۵۲	۲۶/۲	۸.۴۶۵.۳۷۷	۶۸/۳	۹.۷۲۱	۸۵/۸	۱۹.۳۷۸.۶۴۹	۶۵/۳
تعمیر	۶.۸۷۴	۰/۳	۷۹.۰۷۹	۰/۹	۳۱۲.۲۳۹	۱۷/۰	۹.۶۳۶	۰/۲	۱۹۹.۸۷۶	۱/۶	۵۱	۰/۵	۶۰۷.۹۵۵	۲/۰
توسعه	۱۳۳.۴۳۷	۶/۷	۶۳۶.۶۷۳	۷/۱	۱۷۲.۶۱۵	۹/۴	۲۵۵.۰۱۰	۵/۷	۱.۲۷۱.۸۶۷	۱۰/۳	۸۲۴	۷/۳	۲.۴۷۰.۴۲۶	۸/۳
خرید کالای شخصی	۲۳.۹۶۹	۱/۲	۳۳.۴۵۸	۰/۴	۳۳۱	۰/۰	۱.۸۸۷.۵۴۳	۴۴/۴	۶۴.۳۹۴	۰/۵	۰	۰/۵	۲.۱۰۹.۵۹۴	۷/۱
خرید مسکن	۲.۷۴۰	۰/۱	۲۰.۴۹۳	۰/۲	۳۷۵.۹۲۴	۲۰/۵	۷.۵۱۳	۰/۲	۸۷.۱۴۶	۰/۷	۱۲	۰/۱	۴۹۳.۸۱۷	۱/۷
سایر	۵۸.۶۶۵	۲/۹	۱۰.۴۰۸	۰/۱	۲۷.۴۳۳	۱/۵	۵۴۰.۸	۰/۱	۱.۰۴۲.۲۶۶	۸/۴	۱۵۲	۱/۳	۱.۱۴۴.۳۸۱	۳/۹
جمع	۱.۹۸۹.۷۸۷	۱۰۰/۰	۸.۹۷۹.۵۶۶	۱۰۰/۰	۱.۸۳۴.۵۱۹	۱۰۰/۰	۴.۳۷۲.۳۳۲	۱۰۰/۰	۱۲.۳۹۴.۲۰۲	۱۰۰/۰	۱۱.۳۲۷	۱۰۰/۰	۲۹.۶۸۱.۶۳۳	۱۰۰/۰

قار از سلفه سعت بر اسالی اطلاعات ارسالی بانکها استخراج شده و بر گرفته از طبقه بندی ISIC می باشد.

(۱) عده تسهیلات بانک کشاورزی در بخش کشاورزی پرداخت شده است.

است. بدیهی است در چنین شرایطی دریافت وام توسط تسهیلات گیرندگان و مصرف آن در اقتصاد برای آنان سودآوری و بازده به همراه داشته است. به نظر می رسد عمده این وام ها برای بهبود شرایط اقتصادی و پاک کردن آثار و تبعات بحران کرونا بوده است. پرداخت تقریباً نیمی از این وام ها به بخش خدمات شاید تاییدی بر این ادعا باشد. جدول آماری ارائه شده از سوی بانک مرکزی نشان می دهد که تسهیلات پرداختی با شش هدف عمده ایجاد، تامین سرمایه در گردش، تعمیر، توسعه، خرید کالای شخصی و خرید مسکن در مدت یاد شده پرداخت شده است. از بین موارد یاد شده، هدف اصلی بانک ها در پرداخت وام ها به ترتیب تامین سرمایه در گردش با سهم ۶۵/۳ درصدی، ایجاد با سهم ۱۱/۷ درصدی و توسعه با سهم ۸/۳ درصدی بوده است.

خدمات، اولویت اصلی تسهیلات بانکی

خدمات یکی از نکات قابل توجه حوزه هایی است که در محل اصابت این وام ها قرار گرفته اند. بر این اساس، حوزه کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن و ساختمان، بازرگانی، خدمات و متفرقه بخش هایی است که از بانک مرکزی وام دریافت کرده اند. مساله مهم تر این است که از کل تسهیلاتی که در ۱۲ ماهه سال گذشته پرداخت شده، بخش اعظم آن به خدمات رسیده است. بعد از آن نیز صنعت و معدن در رتبه بعدی جای می گیرد. بازرگانی، کشاورزی، مسکن و ساختمان نیز دیگر حوزه هایی هستند که از بانک مرکزی تسهیلات کلان دریافت کرده اند. بررسی جزئی تر این آمار و اطلاعات نشان می دهد که بخش خدمات در ۱۲ ماهه سال گذشته موفق به دریافت یک میلیون و ۲۳۹ هزار میلیارد تومان وام بانکی شده است. به این ترتیب سهم این حوزه از وام های پرداختی ۴۰/۲ درصد بوده که بیشتر از سایر بخش های اقتصادی است. شاید یکی از دلایل توجیهی برای اولویت داشتن بخش خدمات در پرداخت وام را باید بازگشت این بخش از دوره رکود چند ساله دانست.

این بخش از زمان شیوع بحران کرونا آسیب بسیاری دید و بسیاری از حوزه های مرتبط با آن تعطیل و غیرفعال شدند. با این حال با فروکش کردن بحران کرونا و افزایش فعالیت بخش های خدماتی می توان گفت که این حوزه جان تازه تری گرفته است. آمارهای اخیر بانک مرکزی از رشد اقتصادی ۹ ماهه سال گذشته نیز نشان از رشد ۶/۵ درصدی بخش خدمات دارد به طوریکه این بخش بعد از حوزه نفت پیشران رشد بوده است. بر این اساس می توان گفت که بخش خدماتی کشور اهمیت بالایی در اشتغالزایی در اقتصاد داشته و از همین رو توانسته بخش زیادی از تسهیلات بانکی را به سمت خود جذب کند. با توجه به آنکه از حدود یک میلیون و ۲۳۹ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که به بخش خدمات

سال گذشته با رشد ۵۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۹۹ همراه بوده است. جزئیات آمارهای اعلامی نشان می دهد که حجم کل این تسهیلات دو میلیون و ۹۶۸ هزار میلیارد تومان بوده که به میزان ۱۰۷۰ هزار میلیارد تومان از سال ۹۹ بیشتر است. حجم تسهیلات پرداختی در سال های ۹۸ و ۹۹ به ترتیب ۱ میلیون و ۸۹۸ هزار میلیارد تومان و ۹۷۵ هزار میلیارد تومان بوده است. بر این اساس حجم تسهیلات دهی در سال ۹۹ معادل ۲ برابر سال ۹۸ و در سال ۱۴۰۰ نیز ۱/۵ برابر سال ۹۹ بوده است. مقایسه این ارقام با آمار سال های گذشته نشان می دهد که وام دهی از بانک ها در دو سال گذشته با افزایش قابل توجهی همراه بوده است. برای مثال یکی از دلایل اصلی رشد ۹۵ درصدی تسهیلات پرداختی بانک ها در سال ۹۹ به دلیل افزایش رونق فعالیت های سفته بازی بوده است. بدیهی است به دلیل تورم بالای ۴۰ درصدی در اقتصاد، دریافت تسهیلات بانکی و سرمایه گذاری در بازارهای دارایی سودآوری بیشتری برای وام گیرندگان داشته است. این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که در دوره های رونق بازارهای موازی، عمده سرمایه ها جذب این بازارها می شود. با این حال رکودی که در سال اخیر به ویژه بر این بازارها حاکم بوده جذب سرمایه را در بازارهای دارایی کاهش داده است. اما این مساله نمی تواند به معنای عدم جذابیت دریافت تسهیلات باشد. طبق آمارها در سال گذشته نیز تورم کماکان بالای ۴۰ درصد بوده و حتی در مواردی از مرز ۴۵ درصد نیز رد شده

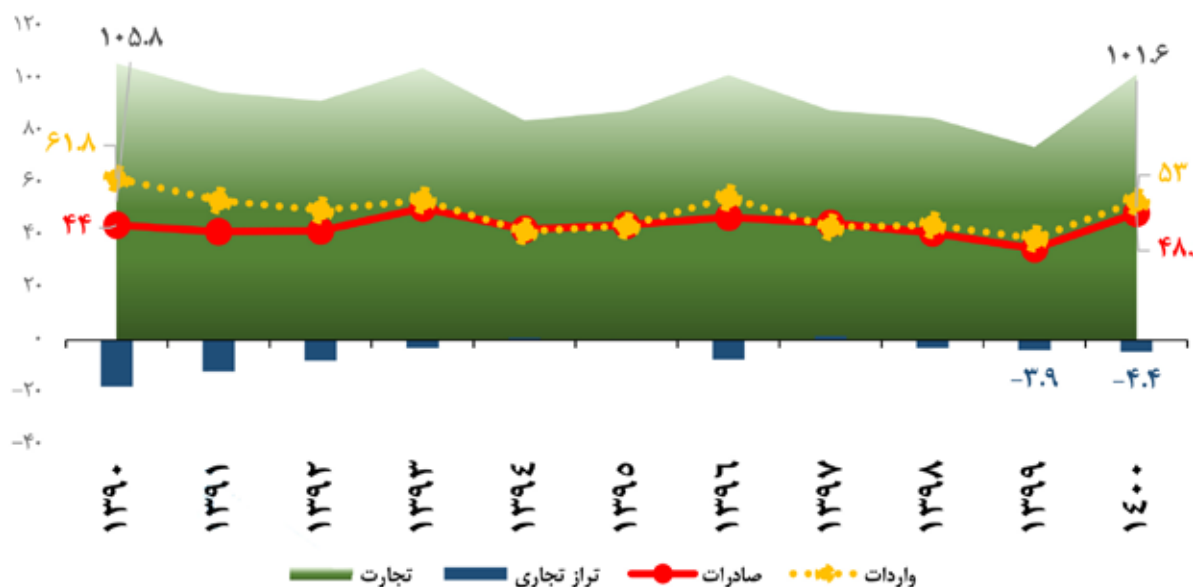
تصویر تجارت در ۱۴۰۰ نمرات ۱۴۰۰ تجارت خارجی

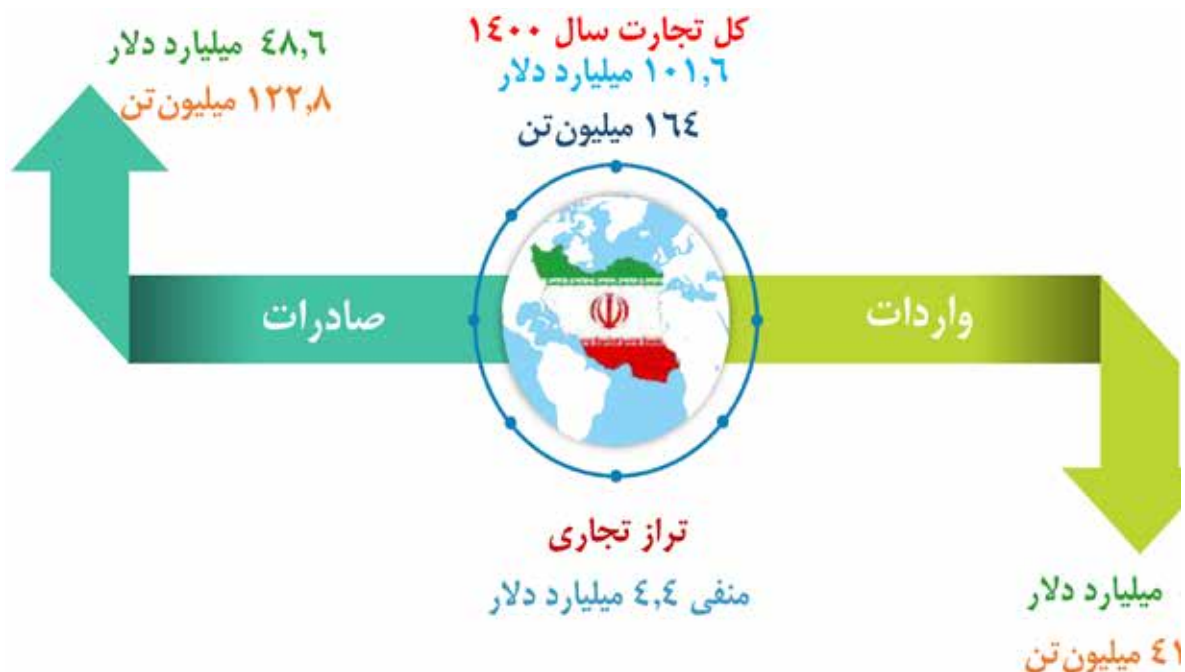
سال گذشته وزن ۱۶۲ میلیون تنی و ارزش ۱۰۰ میلیارد دلاری داشته است. صادرات در سال ۱۴۰۰ نیز نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۴۱ درصدی را در ارزش تجربه کرده و از ۵/۳۴ میلیارد دلار در سال ۹۹ به ۴۸ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۰ و وزن کالاهای صادراتی نیز از ۱۲۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن در سال ۹۹ به ۱۲۲ میلیون تن در سال گذشته رسیده است. واردات در سال گذشته نیز با رشد ارزشی ۳۶ درصدی نسبت به سال ۹۹ همراه بوده است؛ به عبارتی ارزش واردات در سال ۹۹ معادل ۳۸/۴ میلیارد دلار بوده؛ در حالی که در سال ۱۴۰۰ این رقم به ۵۲ میلیارد دلار رسیده است. علاوه بر این، وزن کالاهای وارداتی در سال ۱۳۹۹ معادل ۳۳/۴ میلیون تن بوده که در سال ۱۴۰۰ به ۴۰ میلیون تن رسیده است که رشد ۲۱ درصدی را نشان می‌دهد. در عین حال برآوردها نشان می‌دهد که تراز تجاری ایران در سال ۱۴۰۰ منفی ۴ میلیارد دلار و مانند سال ۱۳۹۹ بوده است، بنابراین فاصله صادرات و واردات نسبت به سال ۹۹ تغییری نیافته است. در مجموع صدور کالا به کشورهای مقصد در سال ۱۴۰۰ از آنچه پیش‌بینی شده بود نیز سبقت گرفت. مقامات مسوول در ابتدا وعده دستیابی به صادرات ۴۰ میلیارد دلاری تا پایان سال ۱۴۰۰ را داده بودند و پس از آن اعلام کردند که صادرات تا پایان سال به ۴۵ میلیارد دلار می‌رسد. تحلیل‌ها نیز حاکی از آن است که طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ از حیث ارزش بالاترین رقم صادرات ایران در حوزه کالایی بدون احتساب نفت خام متعلق به سال ۱۴۰۰ و از نظر مقداری مربوط به سال ۱۳۹۸ بوده است. در سال ۱۴۰۰ رشد مقداری صادرات در مقایسه با سال قبل حدود ۷ درصد و رشد ارزشی نیز حدود ۴۱ درصد بوده که با توجه به تفاوت رشد وزنی و ارزشی، علت اصلی رشد بالای ارزش صادرات در این بازه زمانی مربوط به افزایش میانگین قیمت صادرات بوده است. به رسم هر ساله، متولیان تجارت خارجی، هدف‌گذاری صادراتی امسال را نیز اعلام کردند. به گفته رئیس

تجارت خارجی ایران سال ۱۴۰۰ را چگونه به پایان رساند؟ داده‌های آماری نشان می‌دهد که در سال گذشته کل تجارت غیرنفتی ارزشی معادل ۱۰۰ میلیارد دلار داشته که نسبت به سال ۹۹ رشد ۳۸ درصدی را ثبت کرده است. طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰، از حیث ارزش، بالاترین رقم صادرات متعلق به سال ۱۴۰۰ است. بعد از سال ۱۳۹۰، بالاترین واردات کالایی کشور نیز در سال ۱۴۰۰ رقم خورده است.

تصویر تجارت خارجی ایران در سال ۱۴۰۰ ترسیم شد. حجم کل تجارت خارجی در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۹ با رشد ۳۸ درصدی همراه شد. در این میان، ارزش صادرات غیرنفتی ایران افزایش ۴۱ درصدی را نسبت به سال ۱۳۹۹ تجربه کرد و از سوی دیگر ارزش واردات کشور در سال ۱۴۰۰ معادل ۳۶ درصد نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد یافت. حجم تجارت خارجی در

نمودار ۱. ارزش تجارت کالایی ایران (بدون احتساب نفت خام) در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ (میلیارد دلار)

بر اساس محاسبات آماری، در ماه دوازدهم سال ۱۴۰۰، صدور ۹ میلیون و ۳۴۲ هزار تن کالا به ارزش ۴ میلیارد و ۴۸۳ میلیون دلار در کارنامه تجارت خارجی ثبت شده است. این ارقام نشان می‌دهد صادرات در اسفندماه نسبت به بهمن با کاهش ۷/۵ درصدی روبه‌رو بوده است. در بهمن‌ماه صادرات ۴ میلیارد و ۷۵۴ میلیون دلار بود، در عین حال صادرات در اسفند ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۹ رشد ۱۷/۹ درصدی را تجربه کرده است. در اسفندماه سال ۹۹ صادرات ارزشی معادل ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار داشت.

واردات در اسفندماه ۱۴۰۰ نیز به ۵ میلیارد و ۴۲۳ میلیون دلار رسیده است که نشان می‌دهد نسبت به بهمن‌ماه ۱۴۰۰ رشد ۴۷ درصدی داشته و نسبت به اسفند سال ۱۳۹۹ با افزایش ۱۸/۶ درصدی مواجه شده است. در بهمن ۱۴۰۰ ارزش واردات ۳ میلیارد و ۶۸۶ میلیون دلار بود و در اسفند ۱۳۹۹ نیز ۴ میلیارد و ۵۷۲ میلیون دلار واردات انجام شده بود. تراز تجاری اسفند ۱۴۰۰ نیز منفی ۹۴۰ میلیون دلار و به نفع واردات است.

کشورهای عمده مقصد و مبدا

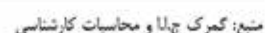
بیشترین صادرات ۱۴۰۰ به کدام کشورها انجام شده است و بیشتر کالاهای وارداتی در این سال از کجا آمده‌اند؟ رئیس کل گمرک ایران در پاسخ به این سوال اعلام کرده است: کشورهای امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و فدراسیون روسیه ۵ کشور عمده طرف معامله واردات کالا به کشور و کشورهای چین، عراق، ترکیه، امارات متحده عربی و افغانستان ۵ کشور عمده مقصد کالاهای صادراتی کشورمان در سال ۱۴۰۰ بودند. گفته‌های علیرضا مقدسی نشان می‌دهد که سوئیس از لیست ۵ کشور عمده وارداتی حذف شده و جای خود را به روسیه داده است. مقدسی همچنین گفته است: کالاهای عبوری خارجی از مسیر کشورمان در سال ۱۴۰۰ با رشد ۶۸ درصدی، به ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رسید که پس از هفت سال مجدداً کشور توانست به این میزان ترانزیت

سازمان توسعه تجارت، صادرات کشور قرار است در سال جاری به ۵۵ میلیارد دلار برسد و به این منظور برنامه‌هایی نیز از سوی مقامات مسوول تدوین شده است. بخشی از این برنامه‌ها بر کشورهای هدف صادراتی تمرکز دارد و بخشی تسهیل‌کننده صادرات است. البته آخرین سکانس تجارت خارجی در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد در اسفندماه صادرات کشور نسبت به بهمن‌ماه افت داشته و نسبت به اسفند ۱۳۹۹ با رشد روبه‌رو بوده است، حال آنکه واردات کالا در این‌ماه هم نسبت به بهمن‌ماه ۱۴۰۰ و هم نسبت به اسفندماه ۱۳۹۹ روند صعودی داشته است.

تصویر تجارت در اسفندماه

ارزیابی‌های مقدماتی از تجارت خارجی در ماه دوازدهم سال گذشته بیانگر آن است که صادرات نسبت به بهمن‌ماه افت داشته، اما واردات با افزایش قابل توجهی روبه‌رو بوده است.

[illegible]

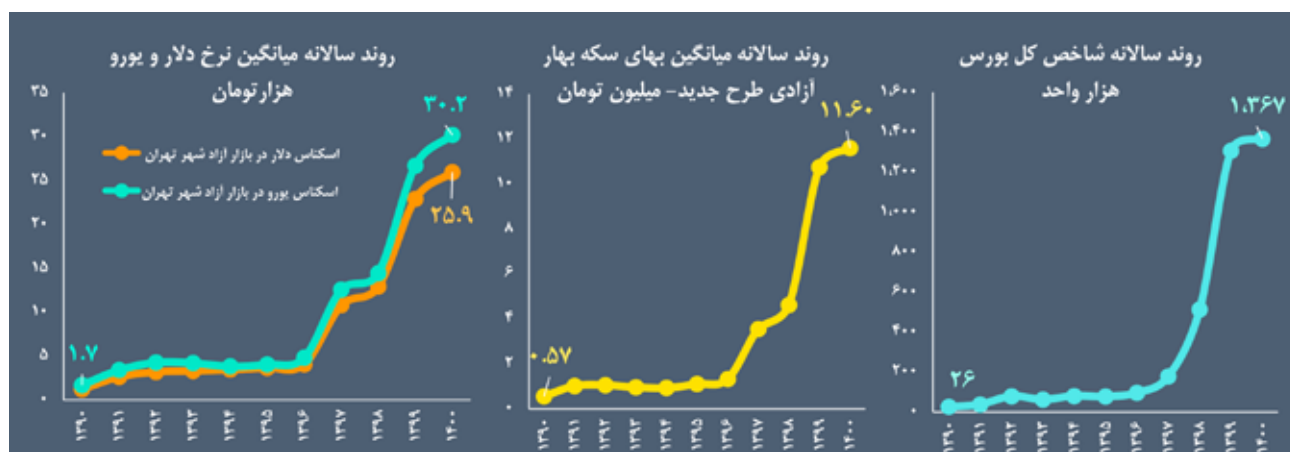
کالا باز گردد. او اعلام کرد: عمده کالاهای وارداتی به کشور نیز کالای اساسی، موادخام و ماشین آلات تولید بودند.

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران از هدف گذاری ۵۵ میلیارد دلاری صادرات در سال ۱۴۰۱ سخن گفته است. به گزارش «شانا» علیرضا پیمان پاک اعلام کرده است که نقشه راه توسعه تجارت ایران با تعیین اولویت ها و شاخص های کم، و کف، و تپه شده است.

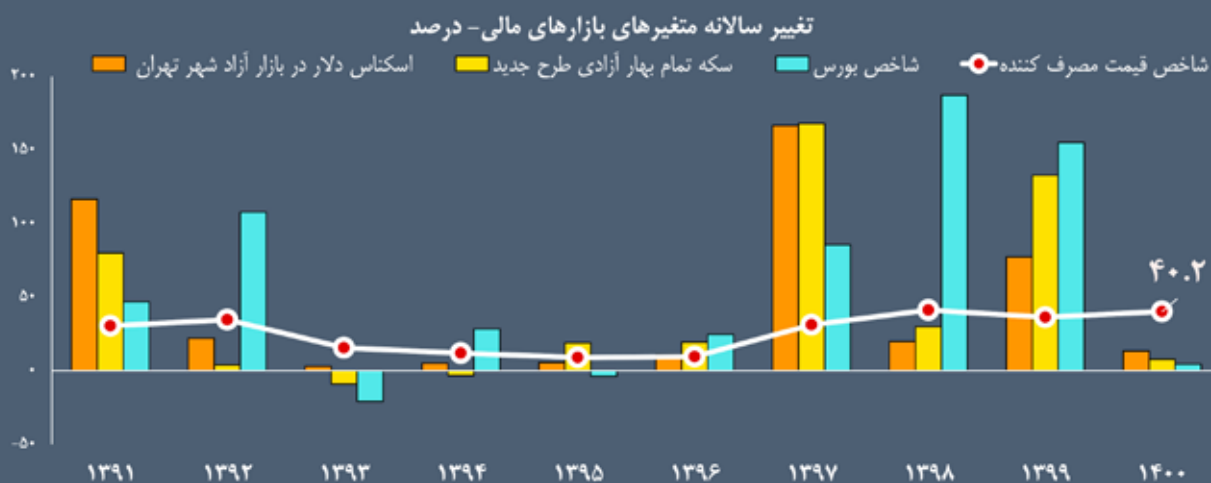
وی اظهار کرد: با بررسی شاخص‌های انتخاب بازار به یک اولویت‌بندی رسیدیم که از جمله این اولویت‌ها تعیین مقاصد صادراتی مانند کشورهای همسایه، منطقه اوراسیا، شرق و جنوب شرق آسیا، شبه قاره هند و منتخب کشورهای آفریقایی و سایر بازارهای بزرگ تجاری دنیا است. به گفته وی، با هدف رونق تولید، برنامه‌ریزی لازم برای توسعه صادرات با اولویت‌گذاری تکمیل ظرفیت‌های خالی واحدها در سازمان توسعه تجارت ایران دنبال می‌شود. معاون وزیر صمت تصریح

بازارهای مالی ۱۴۰۰

در این مطلب به روند تغییر شاخص بورس، نرخ دلار و یورو آزاد و بهای سکه بهار آزادی طی سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰ اشاره، و درصد تغییرات آنها برای کل دوره و برای سال ۱۴۰۰ در قیاس با تورم بررسی شده است.

- با استثنای سال ۱۳۹۳، تقریباً اکثر بازارهای مالی با افزایش بازدهی در بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰، مواجه بودند که بیشترین بازدهی برای بازار بورس در سال ۱۳۹۸ و برای دلار آزاد و سکه بهار آزادی در سال ۱۳۹۷ اتفاق افتاد.
- طی بازه زمانی مورد بررسی، بالاترین میانگین نرخ رشد سالانه، متعلق به شاخص بورس با رقم ۴۸.۷ درصد است که پس از آن دلار آزاد با نرخ رشد سالانه ۳۵.۹ درصد، سکه با نرخ رشد ۳۵.۲ درصد و یورو آزاد با نرخ رشد ۳۳.۴ درصد قرار می‌گیرند. در دوره مزبور، میانگین رشد سالانه شاخص قیمت مصرف کننده ۲۵.۴ است، در نتیجه در قیاس با تورم مزبور، برآیند کلی بازدهی واقعی همه بازارها در دوره مورد بررسی مثبت بوده است.
- در سال ۱۴۰۰ بازدهی بورس؛ ۴۶ درصد، سکه بهار آزادی؛ ۱۱.۴ درصد، دلار آزاد؛ ۹.۹۵ درصد و یورو آزاد؛ ۸.۹ درصد اعلام شده است که نسبت به تورم ۴۰.۲ درصدی این سال، بازدهی واقعی منفی دارند.
- طی سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۱ میانگین تورم سالانه در گروه اقتصادهای عضو OECD، حدود ۱.۹۸ درصد بوده است که رقم ایران در مدت مشابه، ۱۲.۸ برابر تورم گروه اقتصادهای مزبور است. در سال ۱۴۰۰، تفاوت تورم داخلی و خارجی (OECD) حدود ۳۶ واحد درصد بوده که بیشتر از افزایش نرخ دلار یا یورو در بازار آزاد در این سال است.

ریکاوری لاک پشتی اقتصاد جهان

سهام تکنولوژی و ارزهای دیجیتال، ضربه بدی خورده‌اند. اقتصاددانان به‌طور مداوم پیش‌بینی خود از رشد اقتصاد جهان را کاهش می‌دهند. اما سوال اینجاست که این نگرانی‌ها از رکود اقتصاد جهان تا چه اندازه تحقق یافته است؟ نگاهی به داده‌ها زمینه را برای خوش‌بینی محتاطانه، حداقل برای امروز، فراهم می‌کند.

نگاه منفی در نظرسنجی

درست است، به‌نظر می‌رسد در بسیاری از کشورها رکود اتفاق افتاده است. در کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) اعتماد مصرف‌کنندگان نسبت به زمان شروع همه‌گیری کرونا کاهش یافته است. معیاری موسوم به اعتماد مصرف‌کنندگان آمریکایی که توسط دانشگاه میشیگان ایجاد شده است، در ماه جاری به پایین‌ترین سطح خود در طول یک دهه رسیده است. شرکت‌کنندگان در نظرسنجی شرایط مالی حال حاضر خود را تیره‌تر می‌بینند و تعداد کمی از آنها فکر می‌کنند اکنون زمان مناسبی برای خرید کالاهای بادوام است. در صورتی که مصرف‌کنندگان خرید را کاهش دهند، رشد اقتصادی کاهش می‌یابد.

وضعیت خوب مصرف‌کنندگان

با این وجود تا امروز به‌نظر می‌رسد کاری که مردم انجام می‌دهند با چیزهایی که می‌گویند متفاوت است. رزرو رستوران‌ها در وب‌سایت رزرواسیون اوپن تیبِل همچنان نسبت به پیش از وقوع همه‌گیری بالاتر است. در آمریکا نیز آمار اقامت هتل‌ها هنوز نشانه‌هایی از بهبود دارد. معیار عادات خرج کردن انگلیسی‌ها، که توسط اداره ملی آمار انگلستان و بانک مرکزی این کشور تهیه می‌شود نیز نشانه‌های کمی دارد مبنی بر اینکه مردم از فعالیت‌های اجتماعی یا خریدی که می‌تواند به تعویق انداخته شود کنار کشیده‌اند. حتی در صورتی که تورم قدرت خرید را کاهش دهد، مصرف‌کنندگان احتمالاً می‌توانند برای مدتی به خرید ادامه دهند. طبق برآوردهای اکنونومیست، خانوارها در کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه همچنان حدود ۴ هزار میلیارد دلار پس‌انداز دارند که در طول همه‌گیری کرونا جمع‌آوری شده است (این پس‌انداز معادل ۸ درصد تولید ناخالص داخلی است) و برعکس چیزی که عموماً گمان می‌رود، تمام آن در دستان ثروتمندان نیست. در آمریکا حساب‌های بانکی خانوارهای کم‌درآمد در پایان ۲۰۲۱ هنوز ۶۵ درصد نسبت به ۲۰۱۹ بیشتر بوده است.

افزایش مخارج سرمایه‌ای

کسب‌وکارها نیز همچنان پویاتر هستند. روسای بسیاری از کشورها از افزایش هزینه‌ها در گزارش‌های مالی دوره‌ای شکایت کرده‌اند. ولی شاخص سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه در زمینه اعتماد کسب‌وکارها ثابت باقی مانده است. داده‌های سایت کاریابی ایندید نشان می‌دهند که ممکن است افزایش موقعیت‌های شغلی در کشورهای ثروتمند متوقف شده باشد، ولی همچنان فراوان هستند. اشتیاق برای سرمایه‌گذاری نیز وجود دارد. تحلیلگران بانک جی‌پی مورگان برآورد می‌کنند که مخارج سرمایه‌ای

اکنونومیست در یک گزارش تاکید کرد که احتمال بروز یک رکود اقتصادی جدید وجود دارد. مطابق این تحلیل، جنگ روسیه و اوکراین سبب افزایش قیمت غذا و انرژی شده و به درآمد واقعی خانوارها ضربه زده است. قرنطینه‌های گسترده در چین نیز عرضه را مختل کرده و بانک‌های مرکزی نیز برای کاهش تورم در حال افزایش نرخ بهره هستند. این عوامل باعث شد که ریکاوری اقتصاد جهان در سال جاری کند شود.

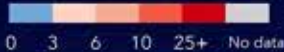
اکنونومیست در یک گزارش چشم‌انداز اقتصاد دنیا را از نظر رشد اقتصادی تحلیل کرد. در این گزارش عنوان شده است که از سال ۱۹۰۰ اقتصاد جهان تقریباً هر ۱۰ سال یک‌بار گرفتار رکود شده؛ به‌طوری‌که سرانه تولید ناخالص داخلی سالانه کاهش یافته است. در ۲۰۲۰ جهان عمیق‌ترین رکود اقتصادی پس از پایان جنگ جهانی دوم را تجربه کرد. آیا تنها دو سال بعد از آن، رکود دیگری در راه است؟

خوش‌بینی محتاطانه

شکی نیست که نگرانی‌ها از وقوع رکود اقتصادی در حال افزایش است. جنگ در اوکراین سبب افزایش قیمت غذا و انرژی شده و به درآمد واقعی خانوارها ضربه زده است. قرنطینه‌های گسترده در چین زنجیره عرضه جهان را دچار اختلال کرده است و بانک‌های مرکزی برای کاهش تورم به سرعت در حال افزایش نرخ‌های بهره هستند. نگرانی‌ها بابت شرایط اقتصاد جهان بازارهای مالی را نیز تکان داده است. در طول ماه گذشته بازارهای مالی در کشورهای ثروتمند حدود یک‌دهم افت داشته‌اند. دارایی‌های پرریسک چون

Inflation Projections 2022

Average consumer prices,
annual percent change

وولوسکو از سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه ایجاد شده است، نشان‌دهنده پایداری رشد تولید ناخالص داخلی جهان در هفته‌های اخیر است. در حالت کلی، شاخص فعالیت اقتصادی گلدمن نسبت به اوایل ۲۰۲۱ (شروع بازگشایی اقتصادی‌های جهان) کاهش یافته است؛ ولی هنوز رضایت‌بخش است. اما اگر روسیه صادرات گاز به اروپا را متوقف کند، چین محدودیت‌های کرونایی را بیشتر کند یا بانک‌های مرکزی نرخ بهره را با سرعتی بیشتر از آنچه انتظار دارند افزایش دهند، این شرایط می‌تواند تغییر کند. به عقیده جی‌پی‌مورگان، داده‌های تاریخی نشان می‌دهند زمانی که بازار کار آمریکا تا این حد نزدیک به اشتغال کامل است، احتمال وقوع رکورد در میان مدت وجود دارد. اما به نظر نمی‌رسد دوازدهمین رکود از سال ۱۹۰۰ تا کنون هنوز آغاز شده باشد.

جهان در سه ماه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷/۶ درصد افزایش داشته است.

نگرانی از رشد اقتصادی روسیه و چین

شرایط برخی کشورها ضعیف به نظر می‌رسد. گلدمن ساکس شاخصی به نام فعالیت جاری تولید می‌کند که رشد اقتصادی را براساس ترکیبی از برآوردها و داده‌های رسمی اندازه‌گیری می‌کند. رشد اقتصاد روسیه از زمانی که کشورهای غربی تحریم‌های شدیدی را علیه این کشور اعمال کرده‌اند تا حد زیادی کند شده است. در چین هم که برای مقابله با گسترش کرونا شدیدترین قرنطینه‌ها از سوی دولت اعمال شده است، احتمالاً اقتصاد در حال کوچک‌تر شدن است. جدیدترین داده‌های منتشرشده نشان می‌دهند تولید صنعتی در ماه آوریل ۹/۲ درصد و خرده‌فروشی ۱۱ درصد (قبل از تعدیل با نرخ تورم) نسبت به سال قبل کاهش داشته‌اند. به گفته تینگ لو، اقتصاددان برجسته بانک نامورا، ۴۱ شهر چین که حدود ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل می‌دهند، در تاریخ ۱۰ ماه مه همچنان در قرنطینه کامل یا جزئی بوده‌اند. مجموعه‌ای از شاخص‌ها نشان‌دهنده آسیب مداوم به اقتصاد هستند. به عنوان نمونه، درآمد گیشه سینماها در ۵ روز منتهی به چهارم ماه مه نسبت به سال قبل ۸۲ درصد کاهش داشته است. ولی بیشتر کشورها قوی‌تر هستند.

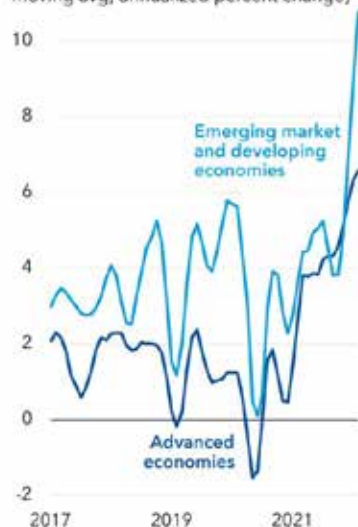
یکسری زمانی از تولید ناخالص داخلی هفتگی ۴۵ کشور از جمله هند، اندونزی و کشورهای جی ۷ که توسط نیکلاس

Upward revisions

The war in Ukraine and a broadening of price pressures are expected to elevate inflation for longer than previously forecast.

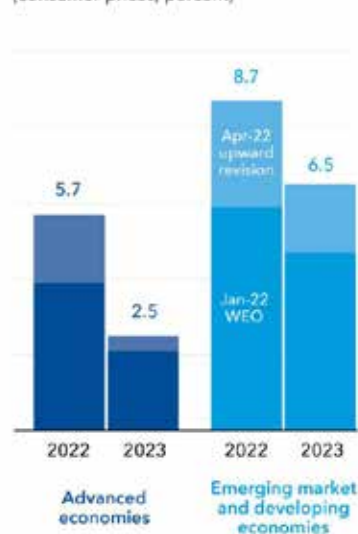
Inflation trends

(consumer price index, three-month moving avg; annualized percent change)

Inflation forecast

(consumer prices, percent)

Sources: IMF, World Economic Outlook; and IMF staff calculations.

Note: Left panel average inflation rates by economy group are purchasing-power-parity GDP-weighted averages.

IMF

رکوردزنی خروج سرمایه از کشور

سال ۹۹ به ۴۷/۱ درصد رسیده که این رقم برای گروه خوراکی‌ها ۵۵/۱ درصد است. این در حالی است که طبق آمارهای اعلامی از سوی مرکز آمار، نرخ تورم در پایان سال ۹۹ برابر با ۳۶/۴ درصد بوده است. بنابراین رقم تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی ۱۱ درصد بالاتر از رقمی است که مرکز آمار محاسبه کرده بود.

رکوردزنی خروج سرمایه

بانک مرکزی نماگرهای اقتصادی سه ماهه سوم سال ۱۴۰۰ را منتشر کرد. بر اساس اطلاعات ارائه شده در این گزارش، وضعیت تراز پرداخت‌ها به وضعیت نگران‌کننده‌ای در ۹ ماهه سال گذشته رسیده است. طبق اطلاعات ارائه شده از سوی بانک مرکزی، خالص حساب سرمایه در ۹ ماهه ۱۴۰۰ به منفی ۱۰/۱ میلیارد دلار رسیده است. رقم خالص حساب سرمایه کوتاه‌مدت و بلندمدت در مدت یاد شده نیز به ترتیب به منفی ۹/۷ میلیون دلار و منفی ۴۲۴ میلیون دلار رسیده است. نکته قابل توجه این است که خالص حساب سرمایه در ۹ ماهه سال ۹۹ برابر با ۵/۱ میلیون دلار بوده است. با مقایسه آمارهای دو سال یاد شده می‌توان فهمید که میزان خروج سرمایه در سه ماهه سوم ۱۴۰۰ با رشد ۹۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۹۹ همراه شده است. افزایش سرعت خروج سرمایه از کشور مطابق آمارهای اعلامی می‌تواند زنگ خطری برای وضعیت سرمایه‌گذاری در کشور باشد. در کنار آمارهای مربوط به خروج سرمایه از کشور، برآوردهای بانک مرکزی از بهبود وضعیت صادراتی کشور خبر می‌دهند. صادرات نفتی کشور در ۹ ماهه سال گذشته مطابق اطلاعات بانک مرکزی به ۲۷/۹ میلیارد دلار رسیده که نسبت به ۹ ماهه سال ۹۹ تقریباً دو برابر شده است. میزان صادرات غیرنفتی نیز در مدت یادشده پارسال ۲۸ میلیارد دلار اعلام شده که ۱/۵ برابر ۹ ماهه سال ۹۹ است. نگاهی به جزئیات آمارهای اعلامی نشان می‌دهد که به طور کلی روند صادرات کشور در سال گذشته مثبت بوده است، به طوری که در سه ماهه اول سال میزان کل صادرات نفتی و غیرنفتی ۱۷/۲ میلیارد دلار بوده که تا پایان نیمه اول سال به ۳۶/۱ میلیارد دلار رسیده است. این میزان در پایان ۹ ماهه پارسال نیز به ۵۶ میلیارد دلار رسیده است. رقم کل صادرات نفتی و غیرنفتی در سال گذشته نسبت به سال ۹۹ بیش از ۱/۵ برابر شده است. هرچند بهبود وضعیت صادراتی کشور در آمارهای اعلامی مشهود است با این وجود کماکان فاصله زیادی با میزان صادرات در سال‌های ۹۶ و ۹۷ داریم که به ترتیب ۹۶ و ۹۳/۳ میلیارد دلار بوده است.

سهم نفت در رشد اقتصادی

بانک مرکزی از وضعیت شاخص‌های عمده اقتصادی در سه ماهه سوم ۱۴۰۰ رمزگشایی کرد. در گزارش جدید بانک مرکزی سه تصویر آماری جدید به چشم می‌خورد. نخست آنکه طبق برآوردهای اعلامی، رقم خروج سرمایه از کشور در ۹ ماهه سال گذشته به بیش از ۱۰ میلیارد دلار رسیده که دو برابر ۹ ماهه سال ۹۹ است. این مساله افزایش سرعت خروج سرمایه از کشور را تایید می‌کند. تصویر آماری دوم سه برابر شدن میزان صادرات نفتی و غیرنفتی در ۹ ماهه سال ۱۴۰۰ است. نکته قابل توجه آنکه صادرات نفتی ۹ ماهه پارسال به نسبت ۹ ماهه سال ۹۹ دو برابر و صادرات غیرنفتی نیز ۱/۵ برابر شده است. به نظر می‌رسد محدودیت‌های صادراتی کشور در سال گذشته کمتر شده و زمینه‌های فروش اقلام نفتی و غیرنفتی برای کشور بیش از پیش فراهم شده است. سهم ۵/۴ درصدی بخش نفت در رشد اقتصادی سه ماهه سوم سال گذشته به عنوان یکی از پیراهن‌های اصلی رشد نیز این مساله را تایید می‌کند. سومین تصویر آماری بانک مرکزی نیز عملکرد شاخص‌های تورمی است. هرچند اطلاعاتی از وضعیت تورم در سال گذشته منتشر نشده، اما در خلال این آمار و ارقام اطلاعاتی در خصوص عملکرد شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال ۹۹ منتشر شده است. مطابق این اطلاعات، نرخ تورم در پایان

اگر نگاهی به آمارهای مربوط به تولید ناخالص داخلی بیندازیم متوجه می‌شویم که نفت سهم قابل توجهی در رشد اقتصادی سال گذشته داشته است. بر اساس آمارهای اعلامی، نرخ رشد اقتصادی با نفت و بدون نفت در ۹ ماهه سال گذشته به ترتیب ۵/۷ و ۵/۸ درصد بوده است. نکته نخست آنکه در تمام فصول سال گذشته نرخ رشد اقتصادی مثبت بوده است. نکته دوم آنکه دو بخش نفت و خدمات پیشران‌های اصلی رشد در مدت یادشده بوده‌اند. برای مثال در فصل بهار ۱۴۰۰، رشد بخش نفت ۲۳/۳ درصد و رشد بخش خدمات نیز ۷/۴ درصد بوده است. این ارقام در فصل دوم سال گذشته به ترتیب به ۷/۴ و ۴/۲ درصد رسیده و در سه ماهه سوم سال نیز رشد اقتصادی بخش نفت و خدمات به ترتیب ۵/۴ و ۸/۱ درصد اعلام شده است. هرچند عملکرد بخش نفت به تدریج با افت همراه بوده با این حال سهم آن در رشد اقتصادی همچنان پررنگ بوده که این مساله نشان می‌دهد زمینه‌های صادرات و فروش نفت برای دولت کماکان وجود دارد و محدودیت‌ها در این خصوص کمتر شده است. در مدت یادشده، بخش کشاورزی بدترین عملکرد را داشته و در همه فصول سال رشد منفی را تجربه کرده است. رشد این بخش در فصل اول تا سوم سال به ترتیب ۲/۲-، ۱/۹- و ۲/۵- درصد بوده است. عملکرد بخش صنعت نیز در مدت یاد شده به ترتیب ۱/۶، ۵/۱- و ۳/۸ درصد بوده است.

آمارهای تازه از شاخص تورمی

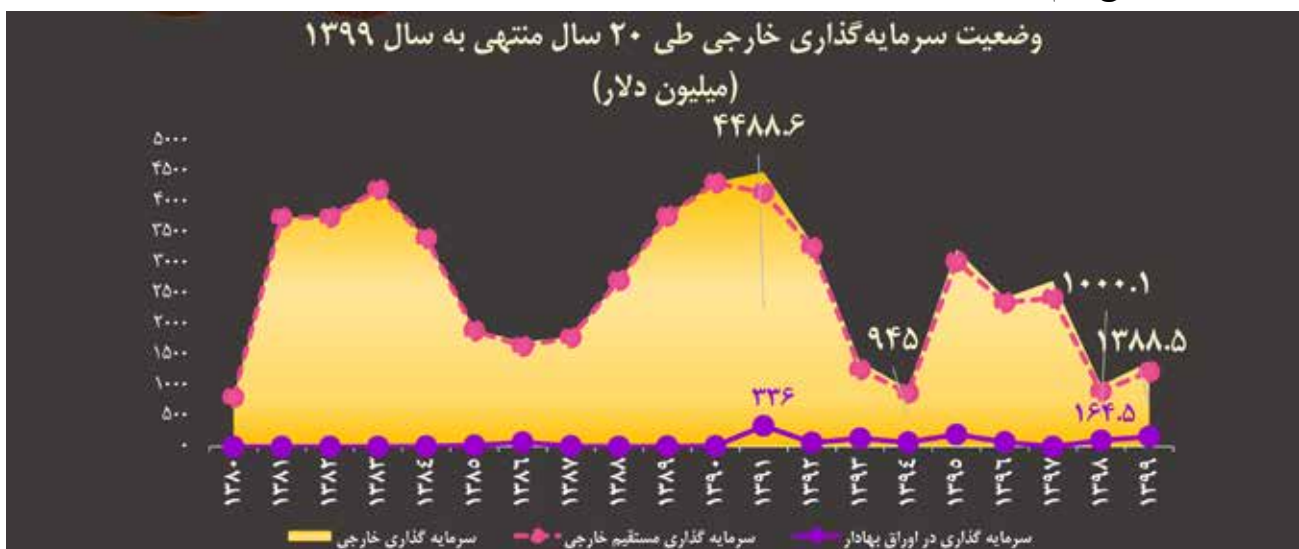
در کنار آمارهایی که بانک مرکزی ارائه کرده، تصویر جدیدی از وضعیت شاخص تورمی به دست آمده است. از آنجا که مرکز آمار نهاد رسمی انتشار نرخ تورم به حساب می‌آید

طی ۲۰ سال منتهی به سال ۱۳۹۹، روند سرمایه گذاری خارجی ایران با فراز و نشیب های زیادی مواجه بوده که از جمله مهم ترین دلایل آن می توان به تحریم های بین المللی اشاره کرد. در سال ۱۳۹۹ سرمایه گذاری خارجی ایران حدود ۱,۴ میلیارد دلار بوده که این رقم در مقایسه با سال ۱۳۹۸ حدود ۳۹ درصد افزایش یافته است. در این گزارش، روند سرمایه گذاری خارجی طی ۲۰ سال منتهی به سال ۱۳۹۹ به تفکیک سرمایه گذاری خارجی و سرمایه گذاری در اوراق بهادار و دلایل نوسانات آن ارائه شده است.

بانک مرکزی اطلاعاتی در این خصوص ارائه نمی‌دهد. در گزارش تازه بانک مرکزی نیز اشاره‌ای به وضعیت تورم در سال گذشته نشده است با این حال این نهاد آمارهای تورمی سال ۹۹ را به روزرسانی کرده است. بر اساس اطلاعات این مرکز، نرخ تورم در سال ۹۹ رکوردهای جدیدی به ثبت رسانده است. نرخ تورم سال ۹۹ طبق این گزارش برابر با ۴۷/۱ درصد بوده است حال آنکه مرکز آمار این نرخ را ۳۶/۴ درصد اعلام کرده بود. به این ترتیب شکاف تورمی در آمارهای این دو مرکز به حدود ۱۱ درصد می‌رسد. تورم خوراکی‌ها نیز در پایان سال ۹۹ طبق اعلام بانک مرکزی به ۵۵/۱ درصد رسیده است. اما آمارهای فصلی این مرکز از سرعت بالای رشد تورم فصلی در سال ۹۹ خبر می‌دهد. برای مثال نرخ تورم در سه ماهه دوم سال ۳۶/۷ درصد اعلام شده که در سه ماهه چهارم سال به ۶۴/۱ درصد رسیده تورم خوراکی‌ها نیز در همین بازه زمانی از ۳۷/۳ درصد در فصل دوم سال به ۸۶/۶ درصد در فصل چهارم سال رسیده است. رکوردشکنی در شاخص‌های تورمی نشان از وضعیت نگران‌کننده رشد قیمتی کالاها و اقلام مصرفی دارد. شکاف آماری بین مرکز آمار و بانک مرکزی نیز نکته مهمی است که نشان می‌دهد اطلاعات درست و دقیقی از وضعیت تورم از سوی نهادهای رسمی منتشر نمی‌شود.

روند فزاینده بدهی‌های دولت

طبق اطلاعات بانک مرکزی بازار پول نیز با تحولاتی در طول دوره مورد بررسی همراه شده است. حجم نقدینگی با رشد ۲۷/۴ درصدی در سه ماهه سوم سال گذشته به ۴۴۲۶ هزار میلیارد تومان رسیده است. پایه پولی نیز رشد ۲۲/۲ درصدی در مدت یاد شده داشته و به ۵۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. در این مدت رشد پول ۲۷/۱ درصد و رشد شبه پول نیز ۲۷/۴ درصد بوده است. مقایسه این آمارها با آمارهای سال ۹۹ نشان می‌دهد که رشد نقدینگی در سه ماهه سوم این سال برابر با ۲۶/۶ درصد بوده است. رشد پایه پولی نیز در مدت یاد شده ۱۵/۵ درصد بوده است. بنابراین مشخص است که نقدینگی به طور مکرر در حال افزایش بوده و سیاستگذاری‌های بانک مرکزی کمکی به کنترل رشد نقدینگی و پایه پولی نکرده است. بدهی دولت به بانک مرکزی و بانک‌ها نیز در طول زمان همواره رو به افزایش بوده است. طبق گزارش ارائه شده، بدهی دولت به بانک مرکزی در سه ماهه سوم سال گذشته با رشد ۳۹ درصدی همراه شده و به ۱۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. بدهی دولت به بانک‌ها نیز در این مدت ۴/۲

انتقاد کارشناسان از همدستی دولت و مجلس برای لغو معافیت گمرکی ورود ماشین آلات و تجهیزات صنعتی

مرگ تدریجی تولید

در این رابطه در حالی که اخیراً معاون وزیر صمت از تصویب بسته ۲۷ ماده‌ای رفع موانع تولید در هیأت دولت خبر داده، هنوز تکلیف طرح حمایت از کارخانجات صنعتی و واحدهای تولیدی که در مجلس تصویب شده نیز مشخص نبوده ولی به جای آن مجلس چراغ سبز به بنگاهداری بانک‌ها نشان می‌دهد؛ به طوری که در دی‌ماه سال گذشته محمد خدابخشى نایب‌رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اعلام کرد که در جلسه این کمیسیون تبصره‌های یک تا پنج لایحه بودجه سال آینده با حضور معاون سازمان برنامه و بودجه و کارشناسان دیوان محاسبات و مرکز پژوهش‌های مجلس مورد بررسی قرار گرفته و طی آن نمایندگان با رفع محدودیت بانک‌ها برای انجام سرمایه‌گذاری موافقت کردند!

بخشنامه ضد تولید

جدیدترین اقدام از این دست نیز به بخشنامه اخیر وزارت اقتصاد و گمرک ایران در خصوص لغو معافیت گمرکی ورود ماشین آلات و تجهیزات تولیدی بازمی‌گردد؛ معافیتی که برای شرکت‌هایی که در بخش صنعت فعال هستند بسیار حائز اهمیت بوده اما هفته قبل با استناد به قانون بودجه امسال از سوی مجلس و اصلاحاتی که در لایحه بودجه ۱۴۰۱ اعمال شده، بر اساس بند ص تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کلیه ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول پرداخت حقوق ورودی شده‌اند.

در واقع برای صنعتگران در بخش‌های تولیدی، کشاورزی، دارویی و غیره، وزارت صمت پیش از این در همکاری با گمرک ایران یک بسته تشویقی در نظر گرفته بود مبنی بر اینکه برای واردات ماشین آلات و تجهیزات تولیدی که نمونه و ظرفیت تولید داخلی آن وجود ندارد، معافیت گمرکی صادر می‌شد. این امر چه برای کارخانه‌های در حال احداث و چه برای واحدهایی که به دنبال نوسازی و به‌روزرسانی خط تولید خود بوده‌اند، صورت می‌گرفت. با این حال پس از اینکه در دی‌ماه سال گذشته، بخشنامه‌ای نسبت به عدم شمول معافیت مالیات بر ارزش افزوده و عوارض برخی از کالاهای وارداتی ابلاغ شد، چند روز قبل نیز لغو معافیت گمرکی واردات ماشین آلات تجهیزات خطوط تولید باعث شوکه شدن برخی فعالان صنعتی شده و حتی صدای اعتراض آن به خبرگزاری‌های دولتی نیز رسید.

حرکت برخلاف حمایت از تولید

در این خصوص آرمان خالقی قائم مقام خانه صنعت، معدن و تجارت ایران به «جهان صنعت» می‌گوید: قاعدتاً این موضوع نقض غرض است؛ یعنی به نوعی با روح قانون قبلی که بحث حمایت از تولید را مطرح می‌کرد منافات دارد. حتی در قانون مالیات بر ارزش افزوده نیز تصریح شده بود که حقوق ورودی از ماشین آلات و تجهیزات صنعتی و کشاورزی اخذ نخواهد شد. معتمد چنین اقداماتی، تصمیماتی

در حالی که مطابق شعارهای سال که از سوی مقام معظم رهبری تبیین می‌شوند، باید کلیه سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های دستگاه‌های اجرایی معطوف به رفع موانع تولید و ارتقای وضعیت صنعتگران کشور باشد، شاهد هستیم که مکرراً به واسطه دیدگاه‌های بخشی‌نگر و نیز بخشنامه‌های خلق‌الساعه، موانع جدید در مسیر تولیدکنندگان قرار می‌گیرد.

نمونه‌های این قضیه در طول چند ماه گذشته کاملاً مشهود بوده است. به عنوان نمونه در حالی که کشور نیاز مبرمی به درآمدهای ارزی دارد، برای صادرات فولاد تعرفه ۱۷ درصدی وضع می‌شود؛ این در حالی است که سال گذشته به واسطه مشکلات ناشی از قطعی برق و کمبود گاز، فولاد مبارکه به عنوان یکی از قطب‌های اقتصادی کشور در حالی که می‌توانست به تولید ۹/۵ میلیون تن در سال دست پیدا کند، ۸/۵ درصد کاهش تولید داشته است. نکته جالب در این رابطه این است که وقتی به واسطه افزایش چالش‌های اینچینی در سال گذشته در حدود ۱۱۰ کارخانه فعال فولادی مربوط به بخش خصوص تعطیل شده‌اند، وزیر صنعت در واکنش به اعتراض تولیدکنندگان نسبت به وضع موجود از آنها خواست که جمع کنند و به سوره برونند! یا اینکه اکنون شواهد نشان می‌دهد به واسطه مشکلات پیش‌روی تولیدکنندگان، بسیاری از فعالان صنعتی در مناطق غربی کشور در حال انتقال کارخانه‌های خود به شهرهای مرزی عراق و ترکیه هستند.

مقطعی و بدون توجه به قوانین قبلی است. یعنی دوستانی که در وضع آن دست داشته‌اند، احتمالا اطلاعی از سیاست‌های کلی نداشته‌اند که با یک قانون یک‌ساله، یک قانون دائمی را نقض می‌کنند. در این راستا هم اداره کل قوانین مجلس به عنوان مرجع رسیدگی و هم دولت باید به این موضوع ورود کنند. البته ما نظرات خود را به رییس کمیسیون صنایع مجلس ارسال کرده‌ایم و نظر مجلس در خصوص این عدم معافیت را جویا شده‌ایم.

خالقی در ادامه می‌افزاید: قاعدتا در اینجا باید صدای بخش تولید به نهادهای بالادستی برسد که بر چه مبنایی معافیت واردات ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی برداشته شده است. کسانی که پیش از این بر مبنای قانون معافیت گمرکی ثبت و سفارش کرده و برای فرآیندهای تولیدی خود برنامه‌ریزی کرده‌اند، امروز با این قانون خلق الساعه، تمام محاسبات سرمایه‌گذاری‌شان به هم خواهد ریخت. در واقع تصمیماتی اینچنینی نه تنها دوراندیشانه نبوده، بلکه خلاف حمایت از تولید نیز محسوب می‌شود؛ امری که انگیزه سرمایه‌گذاری و به‌روزرسانی ماشین‌آلات تولیدی برای فعال صنعتی را کاهش می‌دهد.

شوکه به تولیدکننده

از سوی دیگر علیرضا مرادزاده کارشناس و فعال حوزه صنعت نیز در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» در این خصوص توضیح می‌دهد: شما زمانی که به عنوان یک فعال تولیدی دارای معافیت گمرکی باشید، حوزه مالیاتی شما این امکان را فراهم می‌کند تا به جای پرداخت ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده، چک تضمین به اداره مالیات بدهید. این تسهیلات تنها به اشخاصی که دارای معافیت گمرکی هستند، اعطا می‌شود؛ یعنی اگر خط تولید شما مشابه تولید داخلی نداشته باشد، وزارت صمت برای ورود ماشین‌آلات و تجهیزات، حقوق گمرکی را صفر و گمرک نیز در نامه‌ای خطاب به سازمان امور مالیاتی اعلام آمادگی می‌کند که این اشخاص به جای ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده و پرداخت نقدی آن، چک تضمین به اداره کل مالیاتی ارائه کنند و متعاقبا با اعلام رسمی امور مالیاتی بدون پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده کالای

خود را از گمرکات اجرایی ترخیص کنند.

این مساله یک رقم قابل توجه برای صنعتگر است که بر اساس ارزش خط تولید، بعضا می‌تواند به بالای یک تا ۱/۵ میلیارد تومان نیز برسد. با این حال بخشنامه اخیر تقریبا تمام تولیدکنندگان را مستاصل و شگفت‌زده کرده است. این اقدام باعث می‌شود شما مانند قضیه خودرو که چاره دیگری به غیر از خرید از دو خودروساز بزرگ کشور و یا برخی از محصولات چینی ندارید به عنوان مثال در بخش دارو که حوزه تخصصی من است، صنعتگر ناچار می‌شود تنها از ظرفیت تولید داخل استفاده کند، این در حالی است که بخش عمده‌ای از ماشین‌آلات خطوط تولید دارو دارای فناوری بسیار بالا بوده و شاید در این خصوص انجمن‌های تولیدکننده داخلی مدعی تولید آنها در داخل باشند، اما به اعتقاد من، در حال حاضر میان تولیدات ماشین‌آلات خط تولید داروسازی داخلی و خارجی تفاوت‌های چشمگیری وجود دارد. نمونه این مساله در بحث دستگاه‌های هواساز مشاهده می‌شود. اکنون چندین سال است که وزارت صمت دستگاه‌های هواساز داروسازی را تولید داخلی محسوب کرده و با اجازه ثبت سفارش آن را نمی‌دهد. یا اینکه اگر اجازه ثبت سفارش وجود داشته باشد، شامل معافیت‌های مالیاتی و گمرکی نمی‌شود. یعنی وزارت صمت در اینجا میان دستگاه‌های هواساز داروسازی با دستگاه‌های هواساز یک ساختمان یا مجتمع تجاری تفاوتی قائل نشده است!

وی در خصوص چالش‌های این مساله می‌گوید: شما وقتی در صنعت داروسازی بخواهید در سطح بالا، یک کارخانه داروسازی احداث کرده و محصول خود را تحت لیسانس تولید و صادرات کنید، از شما مدرکی دال بر وجود استاندارد «یورو ونت» خواسته می‌شود. این در حالی است که هیچ‌کدام از تولیدکنندگان هواساز داخلی ما چنین استنادی را ارائه نمی‌کنند و وقتی هم معترض می‌شوید که قصد تولید تحت لیسانس و صادرات دارو را داریم، می‌گویند، تولید داخل دستگاه‌های هواساز ما در حد «یورو ونت» است، اما قادر به ارائه چنین مدرک استنادی نیستیم!

حرکت پله‌به‌پله برای محدودیت بیشتر

مرادزاده در بخش دیگری از صحبت‌های خود می‌افزاید: در واقع بخشنامه جدید برای عدم معافیت گمرکی ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی به واسطه هزینه‌های بالایی که برای تولیدکننده ایجاد می‌کند، باعث می‌شود که صنعتگر یا دستگاه‌ها و خطوط تولید خود را تعویض و به‌روزرسانی نکند و یا اینکه کلا از خیر احداث کارخانه جدید بگذرد. به عنوان مثال یکی از خطوط تولید ما قیمتی در حدود ۱/۵ میلیون یورو دارد. شما برای وارد کردن چنین دستگاهی اکنون باید ۱۰ درصد عوارض گمرکی و ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده پرداخت کنید که با محاسبه نرخ ارز نیمایی این مبلغ با فرض باقی ماندن نرخ اظهار گمرکی بر اساس ارز ۴۲۰۰ تومانی به چیزی حدود دو میلیارد تومان می‌رسد و اگر نرخ ارز اظهار گمرکی بر اساس نرخ سامانه ETS به‌روزرسانی شود این رقم به چیزی حدود هفت و نیم میلیارد تومان می‌رسد؛ در نتیجه عملا یا مجبور می‌شوید خطوط تولید خود را به‌روزرسانی نکنید که منجر

ادامه در صفحه ۳۵

ترس شدید بر بازار رمزارزها

خروجی پول نشان نمی‌دهد که بیت‌کوین بتواند از متحمل شدن ضرر بیشتر جلوگیری کند. چیزی که می‌توان مشاهده کرد یک مانع عرضه عظیم بین ۲۹ هزار و ۱۹۰ تا ۳۰ هزار و ۷۰ دلار است که در آن ۱/۴۶ میلیون آدرس بیش از ۹۰۰ هزار بیت‌کوین خریداری کردند. بیت‌کوین باید خیلی سریع این منطقه حیاتی را به عنوان پشتیبان بازیابی کند تا شانس خوبی برای بازگشت داشته باشد. عدم انجام این کار می‌تواند باعث ایجاد وحشت در میان این آدرس‌ها و باعث فروختن بیت‌کوین شود و بیت‌کوین را به پایین‌ترین سطح ۲۵ هزار ۳۷۰ دلار یا حتی ۲۱ هزار دلار می‌فرستد.

اگرچه معیارهای روی زنجیره افزایش مشابهی را در تعداد اتریوم که به کیف پول‌های صرافی ارزهای رمزنگاری شده وارد می‌شوند نشان نمی‌دهند، مدل جهانی ورودی/خروجی پول کمبود تقاضا را نشان می‌دهد. مهم‌ترین سطح پشتیبانی برای اتریوم حدود ۷۳۰ دلار است؛ جایی که بیش از ۱۳/۳۱ میلیون آدرس بیش از ۱۳/۲۵ میلیون اتریوم خریداری کردند. کریپتو گزارش کرد، بر اساس تاریخچه تراکنش، اتریوم تا زمانی که به پایین‌ترین سطح بازار در حدود ۷۳۰ دلار یا به بالای ۲۵۵۰ دلار برسد، بعید است که بهبود یابد و وارد روند صعودی جدیدی شود. با این حال شرایط فعلی حاکی از آن است که فضای بیشتری برای کاهش پیش از پایان زمستان کریپتو وجود دارد. خوشبختانه، چند معیار روی زنجیره وجود دارد که به‌دقت پایین‌ترین بازارهای قبلی را پیش‌بینی کرده‌اند و می‌توانند راهنمایی‌هایی در مورد تغییر روند بالقوه در آینده ارائه دهند.

قیمت منصفانه «بیت‌کوین» از نظر غول بانکداری جهان

در یادداشتی که بانک جی‌پی‌مورگان برای مشتریان منتشر کرد، قیمت منصفانه بیت‌کوین را ۳۸۰۰۰ دلار دانسته که ۲۸ درصد بالاتر از سطح فعلی آن در حدود ۲۹۰۰۰ دلار است. در این یادداشت که «نیکولوس پانی‌گرتز و گلو»، استراتژیست بانک، نویسنده اصلی آن است، آمده که در آینده شاهد حرکت صعودی برای بیت‌کوین و بازار رمزارزها خواهیم بود. در این یادداشت همچنین آمده است که بازار رمزارزها از بازار املاک و مستغلات و صندوق‌های تأمین به عنوان یک دارایی جایگزین ترجیحی برای بانک‌ها، پیشی گرفته است. «جیمی دیمون»، مدیرعامل «جی‌پی‌مورگان»، بارها مخالفت شخصی خود را نسبت به ارزهای دیجیتال ابراز کرده و تا آنجا پیش رفته که آن را کلاهبرداری خوانده است. با این همه خود بانک موضع عملی‌تری اتخاذ کرده است. این بانک در اوایل سال جاری میلادی به اولین بانک بزرگ در «متاورس» تبدیل شد. «دیمون» نیز پس از این اتفاق دنیای رمزارزها را برای تسهیل پرداخت‌های برون‌مرزی تحسین کرده است.

افزایش تقاضا برای رمزارزهایی که تراکنش ناشناس دارند

همچنین با افزایش تقاضا برای کوین‌های حریم خصوصی محور، «مونرو» و سایر ارزهای دیجیتالی که تجربه‌ای ناشناس و ایمن را در بلاکچین ارائه می‌دهند، با افزایش قیمت مواجه شده‌اند. بر اساس داده‌های

«بیت‌کوین» و «اتریوم» با از دست دادن مناطق حمایتی حیاتی، به نظر می‌رسد که ضررهای قابل توجهی را تجربه کنند. «بیت‌کوین» و «اتریوم» در ۲۴ ساعت گذشته پشتیبانی ارزش خود را از دست دادند و احساسات بازار رمزارزها دوباره دچار ترس شدید شد. داده‌های زنجیره‌ای حاکی از افزایش فشار فروش است که می‌تواند منجر به زیان قابل توجهی شود. همچنین نزدیک به ۳۰۰ میلیون دلار موقعیت‌های خرید و فروش در سراسر بازار ارزهای دیجیتال نقد شده است. داده‌های پلتفرم تحلیلی کوین‌گلس نشان می‌دهد که زیان‌ها مدت کوتاهی پس از سقوط بیت‌کوین به زیر ۲۸ هزار دلار و از دست دادن پشتیبانی اتریوم در ۱۸۰۰ دلار افزایش یافت.

اکنون فعالان بازار برای فروش برخی از توکن‌های خود به صرافی‌ها هجوم آورده‌اند. داده‌های زنجیره‌ای نشان می‌دهد که نهنگ‌های دارای ۱۰۰۰ تا ۱۰ هزار بیت‌کوین در ۲۴ ساعت گذشته بیش از ۳۰ هزار بیت‌کوین به ارزش تقریبی ۸۷۰ میلیون دلار را فروخته یا مجدداً خریداری کرده‌اند. افزایش فعالیت شبکه با افزایش قابل توجهی در تعداد توکن‌هایی که به کیف پول‌های صرافی ارزهای دیجیتال شناخته می‌شوند، همزمان است. بیش از ۱۰ هزار بیت‌کوین در همان بازه زمانی به پلتفرم‌های معاملاتی ارسال شده که بر این ارز دیجیتال پرچمدار فشار وارد کرده است. در حالی که سفارش‌های فروش در صرافی‌های ارزهای دیجیتال انباشته می‌شوند، پشتیبانی بیت‌کوین ضعیف به نظر می‌رسد. مدل جهانی ورودی/

مرگ تدریجی ...

به کاهش کیفیت محصول می شود و یا اینکه از سرمایه گذاری برای احداث خطوط جدید تولید منصرف شوید. در واقع سال گذشته چنین مشکلی برای واردات ماشین آلات در بحث مالیات ایجاد شد و اکنون یک پله به مشکل قبلی نیز افزوده شده است. یعنی در زمستان سال گذشته شما برای واردات دستگاه ها و ماشین آلات، معافیت گمرکی داشتید اما اداره مالیات این معافیت را از شما به واسطه بخشنامه جدید قبول نمی کرد، اما دیگر امروز همان معافیت گمرکی را نیز ندارید. در واقع در اینجا از سرمنشاء و بالادست برای ایجاد محدودیت اقدام شده است، چراکه وقتی تولیدکننده معافیت گمرکی نداشته باشد، ملزم به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده بوده و چک تضمین مالیات نیز از او پذیرفته نمی شود. به همین دلیل است که طی روزهای اخیر بسیاری از صنعتگران دچار تشویش، اضطراب و سردرگمی شده اند. در واقع وقتی شعار سال حمایت از تولید و رفع موانع است، مشخص نیست که چنین بخشنامه هایی با کدام منطق و نظر کارشناسی ابلاغ می شود؟ در این رابطه ما در مورد بازرگانی و واردات یک کالا صحبت نمی کنیم که بحث فروش و سود آن مطرح باشد، بلکه مساله خط تولید مطرح است. در بحث تولید دارو یک بحث آن نیروی انسانی، منابع مواد اولیه و فرمولاسیون است، اما قسمت مهم تر مربوط به ماشین آلاتی است که تولید دارو را انجام می دهد و اگر این ماشین آلات کیفیت لازم را نداشته باشد، قطعاً برای تولید محصول نهایی نیز دچار اشکال خواهید شد. مرادزاده همچنین با بیان اینکه در وهله اول باید ظرفیت تولید داخل تقویت شده و در این خصوص جای هیچ گونه شک و شبهه ای نیست، توضیح می دهد: وقتی یک ماشین با کیفیت مناسب و گارانتی در داخل کشور تولید شود و قیمت آن هم نصف نمونه مشابه خارجی باشد، قاعدتاً هر تولیدکننده ای از آن استقبال کرده و قطعاً از ظرفیت تولید داخل استفاده می کند، اما وقتی ظرفیت تولید اثبات نشده و بسیاری از خطوط تولید در داخل نیز ایجاد نشده است، چنین اقداماتی به غیر از فشار مضاعف روی صنعتگران معنی دیگری نمی تواند داشته باشد؛ امری که در نهایت باعث خروج سرمایه یا انصراف تولیدکننده از احداث کارخانه خواهد شد.

وی همچنین در ادامه هشدار داد: اقدامات اخیر نشان می دهد که حلقه محدودیت ها در حال تنگ تر شدن برای تولیدکنندگان است. برای مثال اقدام اخیر جهت واردات ماشین آلات در زمستان سال گذشته ابتدا در خصوص عدم معافیت مالیاتی و سپس عدم معافیت حقوق گمرکی صورت گرفت است. اکنون هم به نظر می رسد مرحله سوم این حلقه، تبدیل نرخ ارز ترجیحی به نرخ ارز نیمایی جهت محاسبه نرخ اظهار گمرکی برای ترخیص کردن دستگاه ها و ماشین آلات باشد. به عنوان مثال نرخ ارز یورو در سامانه اظهار گمرک که به صورت هفتگی اعلام می شود در حدود ۴۶۰۰ تا ۴۷۰۰ تومان است، اما اکنون صحبت هایی مطرح می شود مبنی بر اینکه قرار است این قیمت به نرخ نیمایی یعنی حداقل ۲۶ هزار تومان تبدیل شود که در این صورت تبعات و پیامدهای این مساله برای صنعتگران و بخش تولید کشور قابل ملاحظه و آسیب زا خواهد بود.

CoinMarketCap، «مونرو» در هفت روز گذشته با وجود سیر نزولی پیوسته بازار کریپتو، تقریباً ۲۷ درصد افزایش قیمت داشته است. همان طور که داده ها نشان می دهند، «مونرو» تقریباً حرکت «بیت کوین» و سایر ارزهای دیجیتال در بازار را نادیده گرفته و طی دو هفته گذشته بدون هیچ ارتباطی به حرکت صعودی خود ادامه داده است. با وجود کاهش تقریباً ۶۰ درصدی در برخی مقطع های زمانی، «مونرو» تقریباً نیمی از ضرر خود در آوریل را جبران کرده است. در گذشته، «مونرو» کمترین محبوبیت را در صرافی های ارز دیجیتال داشت چون این ارز دیجیتال با توانایی ارسال تراکنش های ناشناس دائماً با مشکلات نظارتی بوده است. با این حال، همین موضوع باعث محبوبیت فوق العاده آن در بین مجرمان و انجام پولشویی ها شده است. «مونرو» در ۴۸ ساعت گذشته ۱/۸۵ درصد رشد داشته و اکنون با قیمت حدود ۱۹۵ دلار معامله می شود و در رتبه ۲۵ جدول CoinMarketCap قرار دارد.

اختصاص میلیون ها دلار برای جبران خسارت کاربران «ترا»

از سوی دیگر یک پروتکل بیمه دیفای به نام InsurAce اعلام کرده که به دنبال اتفاقات اخیر مربوط به سقوط «ترا»، تا به حال ۱۷۳ ادعای خسارت از سوی کاربران متضرر را بررسی کرده و آماده پرداخت ۱۱ میلیون دلار به شاکیان است. این شرکت دیفای، سومین ارائه دهنده بزرگ خدمات بیمه برای پروتکل های مالی غیرمتمرکز با ارزش بازار ۱۵ میلیون دلار است. پروتکل InsurAce در ۱۳ می، گفته بود که ثبت شکایات مربوط به Anchor، Mirror و TerraUSD را محدود خواهد کرد. در آن زمان، مدیر این شرکت، «دن تامسون»، این اقدام را برای جلوگیری از ضررهای بیشتر، ضروری دانسته بود.

این تصمیم، جنجال بسیاری در جامعه کریپتو برانگیخت. به طوری که برخی، فرضیه تلاش InsurAce برای عمل نکردن به تعهداتش را مطرح کردند. در همین راستا، FatMan، عضو انجمن تحقیقاتی «ترا»، این اقدام را یک حرکت کثیف از سوی InsurAce خواند. با این حال، آقای «تامسون»، ضمن تمجید از سرعت رسیدگی به پرونده ها اعلام کرده که شرکتش ممکن است رسیدگی به ۶۱ پرونده دیگر را نیز در نظر بگیرد. با فروپاشی «ترا» و «لونا»، Grim، سازمان افسانه ای رسیدگی به جرائم مالی در کره جنوبی نیز تحقیقاتش در خصوص احتمال تخلفات دو کوان، مدیر «ترا» را آغاز کرده است.

عوامل موثر بر کاهش ساخت و ساز در کشور را بررسی کرد

از سلطه نظام ستی تا حضور مافیا

در کل مناطق شهری در سه ماهه سوم سال گذشته ۲۴ هزار و ۸۰۰ فقره پروانه ساخت صادر شده بود که ۳۰ درصد نسبت به پاییز ۱۳۹۹ کاهش داشته است. برآورد سطح زیربنای تعداد طبقاتی که قرار است از این ۲۴ هزار و ۸۰۰ پروانه ساختمانی که در پاییز گذشته صادر شده بود، ۱۷ میلیون و ۸۰۰ هزار مترمربع است که رشد منفی ۲۲/۳ درصدی نسبت به پاییز ۱۳۹۹ داشته است. در ۹ ماهه ۱۴۰۰ معادل چهار هزار و ۵۰۰ فقره پروانه ساختمانی در تهران و ۸۷ هزار و ۲۰۰ فقره در کل کشور صادر شده است. سطح زیربنای طبقات ساخته شده در پروانه های ساختمانی ۹ ماهه ۱۴۰۰ در تهران هفت میلیون مترمربع و در کل کشور ۵۹ میلیون و ۸۰۰ هزار مترمربع برآورد می شود. گفتنی است بیشترین میزان رشد ساخت و ساز در پنج سال اخیر به سال ۱۳۹۷ با صدور ۱۰ هزار و ۹۰۰ فقره پروانه ساختمانی در تهران و ۱۴۳ هزار و ۳۰۰ فقره در کل مناطق شهری کشور برمی گردد.

همچنین در این سال (۱۳۹۷) معادل ۱۴ میلیون و ۳۰۰ هزار مترمربع سطح زیربنای طبقات ساخته شده در تهران و ۷۹ میلیون و ۴۰۰ هزار مترمربع در همه مناطق شهری بوده که بیشترین میزان ساخت و ساز در پنج سال اخیر است. با این حال بیشترین میزان رشد بهای خدمات ساختمانی به پاییز ۱۴۰۰ با رشد ۵۹/۴ درصدی تعلق دارد، ولی میزان رشد شاخص تولید مصالح ساختمانی سه ماهه سوم سال گذشته (پاییز ۱۴۰۰) معادل ۴۰/۷ درصد بوده است، بیشترین میزان افزایش مصالح ساختمانی به سه ماهه دوم سال گذشته (تابستان ۱۴۰۰) اختصاص دارد که ۷۰/۱ درصد رشد داشته است.

روند کاهش شدید صدور پروانه ساختمانی در پاییز ۱۴۰۰ در حالی است که دولت سیزدهم با شعار ساخت چهار میلیون مسکن در چهار سال، کار خود را از تابستان سال گذشته آغاز کرد. گفتنی است در روزهای اخیر محمد آیینی معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری نسبت به کندی صدور پروانه ساخت انتقاد کرده و گفته بود برخی شهرداری ها تا ۱۷ ماه دیرتر از زمان درخواست، نسبت به صدور پروانه های ساختمانی اقدام می کنند.

کاهش ساخت و ساز در شرایط رکود

در همین رابطه یک کارشناس حوزه مسکن گفت: همیشه در دوره های مختلف تاریخی وقتی که بازار مسکن با رکود روبه رو می شود، تعداد صدور پروانه های ساختمانی با کاهش همراه خواهد شد. زمانی هم که بازار رونق دارد، سرمایه های

مطابق با اعلام بانک مرکزی، در سه ماهه سوم سال پیش، ۱۳۰۰ پروانه ساختمانی در شهر تهران صادر شد؛ آماري که از کاهش نزدیک به ۲۴ درصدی ساخت و ساز نسبت به پاییز ۱۳۹۹ حکایت دارد.

بر اساس نماگر اقتصادی کشور در سه ماهه سوم ۱۴۰۰ که بانک مرکزی برای بخش های مختلف اقتصادی از جمله بخش ساختمان منتشر کرده، تنها ۱۳۰۰ فقره پروانه ساختمانی در شهر تهران صادر شده بود که نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن (پاییز ۱۳۹۹) که این شاخص (تعداد پروانه های ساختمانی صادره) ۱۷۰۰ فقره بوده است، کاهش ۲۳/۶ درصدی را نشان می دهد. تعداد پروانه های ساختمانی صادر شده در پاییز پارسال نسبت به تعداد پروانه های صادره در تابستان و بهار ۱۴۰۰ نیز کمتر بوده و ساخت و ساز در کشور در پاییز ۱۴۰۰ روند نزولی داشته است. برآورد می شود سطح زیربنای طبقات حاصل از این تعداد پروانه ساخت یک میلیون و ۹۰۰ هزار مترمربع باشد که ۳۳/۸ درصد کمتر از سه ماهه سوم ۱۳۹۹ است.

در پاییز ۱۴۰۰ در شهرهای بزرگ ۶۳۰۰ و سایر مناطق شهری ۱۷ هزار و ۳۰۰ فقره پروانه ساختمانی صادر شده که نسبت به پاییز ۱۳۹۹ به ترتیب ۳۷/۹ و ۲۷/۱ درصد کاهش صدور پروانه ساختمانی رخ داده است.

سرگردان از بازارهای موازی وارد حوزه مسکن شده و منجر به رونق گرفتن بیشتر بازار مسکن می‌شود، موضوعی که به تبع آن تعداد صدور پروانه‌های ساختمانی نیز افزایش می‌یابد. علیرضا محمدی در گفت‌وگو با «جهان صنعت» افزود: ایجاد روند نزولی در حوزه ساخت‌وساز کشور ارتباطی با پروژه نهضت ملی مسکن ندارد. در واقع نهضت ملی مسکن تا به حال به جز حرف و ایجاد سامانه و انجام ثبت‌نام و چند شعار چیز دیگری نداشته است. بنابراین کاهش روند ساخت‌وساز در کشور نمی‌تواند ارتباطی با نهضت ملی مسکن داشته باشد.

بوروکراسی سنتی شهرداری‌ها

این کارشناس حوزه مسکن در ادامه خاطرنشان کرد: طبق آمار ارائه‌شده، صدور پروانه ساختمانی در شهر تهران از ۹ تا ۱۴ ماه زمان می‌برد. در خصوص اینکه چرا صدور پروانه‌های ساختمانی تا این حد زمانبر است، باید به سیستم و بوروکراسی بسیار سنتی شهرداری‌ها اشاره کرد.

محمدی ادامه داد: طرح جامع کاداستر هنوز اجرا نشده است. طرح تفصیلی شهرداری همچنان شکل منظم و مدونی ندارد.

او همچنین گفت: بخشی از این مشکل نیز به وجود سیستم شهرداری ارگانیک و اولیه در بسیاری از مناطق تهران برمی‌گردد.

در این خصوص عوامل عمده دیگری نیز مطرح هستند، عواملی از جمله فقدان سیستم مکانیزه بر و کف. شهرداری‌ها در این رابطه هنوز از سیستم‌های عقب‌افتاده و سنتی استفاده می‌کنند.

سازنده‌ها با شهردار و معاونین چانه‌زنی می‌کنند

محمدی در ادامه خاطرنشان کرد: در شهرداری‌ها کماکان قانون متقنی برای تعداد طبقات وجود ندارد. طبق طرح تفصیلی اعلام‌شده، شهر تهران به چند پهنه تقسیم شده است، پهنه‌هایی از قبیل تجاری، مسکونی، فضای سبز و....

این کارشناس حوزه مسکن افزود: با این وجود در شهرداری‌ها هنوز هم با شهردار و یا معاونت عمرانی شهرداری‌ها در

خصوص تعداد طبقات چانه‌زنی می‌شود، چانه‌زنی‌هایی مبنی بر اینکه سازنده بتواند تعداد طبقات بیشتری بسازد تا ساخت‌وساز برایش به صرفه‌تر باشد. او ادامه داد: در این خصوص هنوز قانون متقنی وجود نداشته و بیشتر به قدرت چانه‌زنی سازنده بستگی دارد، موضوعی که مزید بر علت بوده و زمان صدور پروانه‌های ساختمانی را طولانی‌تر می‌کند.

قیمت مسکن از اقدامات مافیای تاثیر می‌پذیرد

این کارشناس حوزه مسکن در ادامه خاطرنشان کرد: از مسکن می‌توان به عنوان تنبل‌ترین بازار کشور نام برد، بازاری که همواره دیرتر از بازارهای موازی خود را به‌روز می‌کند، روندی که تکرار شونده است.

محمدی همچنین گفت: همیشه در زمان رونق بازار، تعداد مجوزهای ساختمانی زیاد شده، سرمایه‌ها جذب این حوزه می‌شوند و تولید مسکن افزایش می‌یابد.

زمانی هم که بازار رو به رکود می‌رود، دیگر سرمایه‌ای جذب این حوزه نمی‌شود، تعداد مجوزهای ساختمانی کاهش یافته و میزان ساخت‌وساز نیز طبعاً کم می‌شود.

او ادامه داد: کاهش تعداد پروانه‌های ساختمانی سهم کوچکی از تاثیر بر بازار مسکن و قیمت‌ها دارد. آن هم به این علت است که این بازار از حضور مافیا تاثیر زیادی می‌پذیرد، مافیایی که در راس آن بانک‌ها قرار دارند.

قیمت مسکن از اقدامات همین مافیا تبعیت می‌کند. این کارشناس حوزه مسکن در پایان خاطرنشان کرد: درست است که در سال‌های آینده به خاطر روند نزولی فعلی، عرضه مسکن نیز با کاهش روبه‌رو خواهد شد، اما میزان تولید مسکن بسیار بیشتر از ظرفیت بازار است، تولیداتی که به عنوان یک کالای سرمایه‌ای در قبضه مافیا مانده و در بازار عرضه نمی‌شوند.

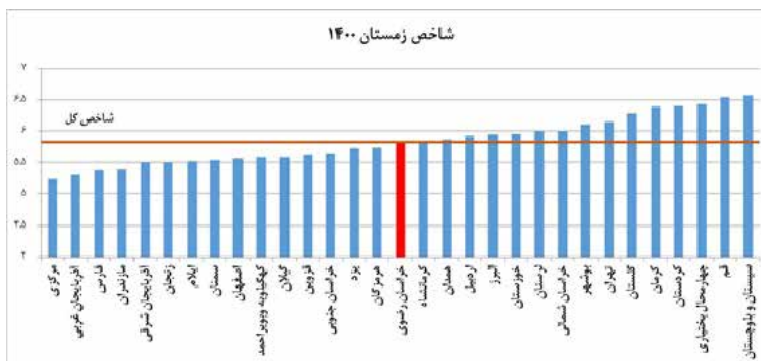
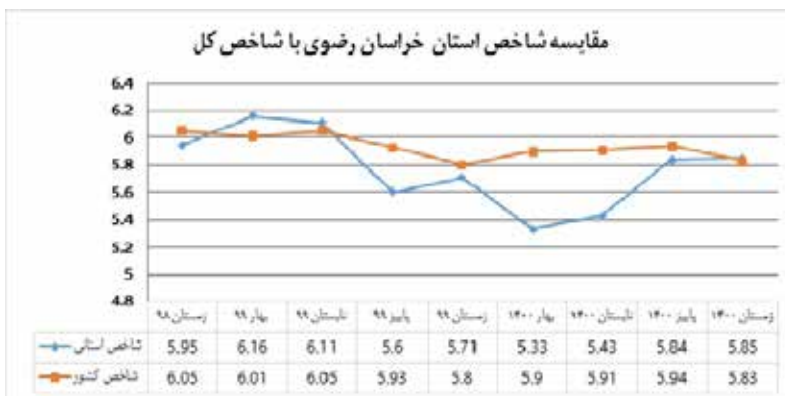
نتایج پایش ملی محیط کسب و کار خراسان رضوی در زمستان ۱۴۰۰ همچنان رضایت بخش نیست

تداوم تنزل رتبه خراسان رضوی در محیط کسب و کار

۵/۸۵ (تقریباً مشابه دوره گذشته) در پله شانزدهم در بین استان‌های کشور قرار گرفته و شاخص این استان نسبت به مدت مشابه سال گذشته (زمستان ۱۳۹۹)، ۲/۴۴ درصد افت داشته است.

هاشمی با ذکر این توضیح که مجموعه اعضای فعال اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اتاق‌های اصناف و تعاون ایران، جامعه هدف این طرح را تشکیل می‌دهند، یادآور شد: در این دوره ۲۵۳ فعال اقتصادی از خراسان رضوی جهت شرکت در طرح پایش محیط کسب و کار از سوی اتاق ایران تعیین شدند. اعلام نظر و تکمیل پرسشنامه طی مدت یک ماه به صورت آمارگیری تلفنی انجام گرفت که مشارکت ۳۸ درصدی فعالان اقتصادی استان را به همراه داشت.

وی تاکید کرد: در این طرح همچون دوره‌های گذشته ۲۸ مانع اصلی در محیط کسب و کار مورد سنجش قرار گرفت و به دلیل شیوع ویروس کرونا در کشور، شاخص ملی محیط کسب و کار با احتساب اثر کرونا به عنوان یکی از موانع کسب و کار محاسبه نمودار زیر بیانگر وضعیت شاخص محیط کسب و کار استان خراسان رضوی طی دو سال اخیر است که با شاخص محیط کسب و کار کشور مقایسه شده است.

بالا بودن شاخص به معنای نامناسب بودن وضعیت آن است

استان خراسان رضوی در پایش ملی محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۴۰۰، پنج پله دیگر تنزل کرد، آن هم در حالی که نمره ای مشابه فصل گذشته (۵/۸۴) کسب کرده بود. فعالان اقتصادی این خطه، همچنان «غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات» و «دشواری تأمین مالی از بانک‌ها» را به عنوان دغدغه‌های شاخص خود معرفی کرده بودند و «فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی» را نیز به عنوان سومین عامل تشدیدکننده مشکلات عنوان نمودند.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی؛ «سیدمحمد رضا هاشمی»، سرپرست دفتر پایش طرح‌ها و برنامه‌های اتاق مشهد با اعلام این خبر توضیح داد: طرح پایش ملی محیط کسب و کار کشور - زمستان ۱۴۰۰ - در راستای اجرای ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ مجلس شورای اسلامی، در اسفند امسال انجام گرفت. هدف کلی از اجرای این طرح، شناخت وضعیت جاری محیط کسب و کار در ایران و تغییرات آن به صورت فصلی و سالانه است. خراسان رضوی فصل گذشته (پاییز ۱۴۰۰) بعد از ۸ پله تنزل، در رتبه یازدهم در میان استان‌های کشور قرار گرفت اما در فصل زمستان نیز با ۵ پله تنزل دیگر، به رتبه شانزدهم در میان استان‌های مختلف کشور دست پیدا کرد.

وی ادامه داد: گزارش پایش ملی محیط کسب و کار ایران نشان می‌دهد که خراسان رضوی با کسب نمره شاخص

خراسان رضوی فصل گذشته (پاییز ۱۴۰۰) بعد از ۸ پله تنزل، در رتبه یازدهم در میان استان‌های کشور قرار گرفت اما در فصل زمستان نیز با ۵ پله تنزل دیگر، به رتبه شانزدهم در میان استان‌های مختلف کشور دست پیدا کرد.

شد.

سرپرست دفتر پایش طرح ها و برنامه های اتاق مشهد، اشاره‌ای به نتایج این پایش و بررسی نیز داشت و خاطر نشان کرد: در زمستان ۱۴۰۰، فعالان اقتصادی مشارکت کننده، سه مولفه «غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات»، «دشواری تأمین مالی از بانک ها» و «فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی» را نامناسب‌ترین عوامل اثرگذار بر این محیط معرفی نمودند. متقابلاً سه عامل «دسترسی به آب»، «نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول» و «دسترسی به حامل‌های انرژی» نیز به عنوان مولفه‌های مناسب ارزیابی و جمع بندی شدند. هاشمی، به میزان تأثیرگذاری ویروس کرونا بر کسب و کارها از نظر فعالان اقتصادی شرکت کننده در طرح پایش اشاره کرد و توضیح داد: استان خراسان رضوی با کسب نمره ۶،۳۷، رتبه بیست و چهارم را در میزان اثرپذیری از ویروس کرونا در بین استان های کشور کسب نموده است.

او گوشه‌چشمی هم داشت به مولفه‌هایی که در فضای کسب و کار استان، طی فصل گذشته، بیشترین افول را در مقایسه با فصل پاییز تجربه کرده‌اند و توضیح داد: فعالان اقتصادی استان معتقد بودند که برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت؛ نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول؛ ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار؛ مباحثی هستند که یک تغییر منفی عمده در فضای کسب و کار (در دوره مورد بررسی) داشته اند.

نمره هر یک از ۲۸ مؤلفه طرح پایش محیط کسب و کار استان به همراه میزان تغییرات نسبت به فصل گذشته مطابق جدول ذیل آمده است. (تغییرات منفی به منزله بهبود نمره مولفه نسبت به فصل گذشته می باشد).

مؤلفه (به ترتیب نمره زمستان ۱۴۰۰)	پاییز ۱۴۰۰	زمستان ۱۴۰۰	درصد تغییر
غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	۸،۲۸	۸،۲۳	-۲،۹۵٪
دشواری تأمین مالی از بانکها	۷،۵۲	۷،۱۶	-۴،۷۹٪
فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی	۶،۳۳	۶،۸	۷،۲۲٪
تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار	۷،۰۴	۶،۷۹	-۳،۵۵٪
بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب وکار	۷،۵	۶،۷۵	-۱۰،۰۰٪
موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب وکار در دستگاه‌های اجرایی	۶،۷۵	۶،۶۷	-۱،۱۹٪
دخالت‌های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت‌ها در بازار	۶،۷۸	۶،۳۸	-۴،۴۲٪
کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه	۶،۱۴	۶،۴	۴،۲۴٪
ضعف دادگاهها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران	۶،۲۲	۶،۳۲	۱،۶۱٪
رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	۶،۶۱	۶،۳۱	-۴،۵۳٪
وجود رقابت غیرمنصفانه شرکتها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار	۶،۲۲	۶،۲۸	۰،۹۶٪
وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبا در بازار	۵،۹۵	۶،۲	۴،۲۰٪
رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی	۶،۶۸	۶،۱۶	-۷،۷۸٪
عرضه کالاهای و محصولات قاچاقی در بازار ایران	۵،۷۵	۶،۱۵	۶،۹۶٪
برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت	۴،۹۳	۵،۹۷	۲۱،۱۰٪
فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی	۵،۳۵	۵،۹۶	۹،۳۶٪
کمبود نیروی کار ماهر	۵،۴	۵،۷۸	۷،۰۴٪
کمبود فناوری‌های نوین و تجهیزات مورد نیاز	۵،۷۳	۵،۵۵	-۳،۱۴٪
فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار	۵،۲۷	۵،۳۲	۰،۹۵٪
ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار	۴،۵	۵،۱۳	۱۴،۰۰٪
کمبود تقاضا در بازار	۵،۱۷	۵،۱۲	-۰،۹۷٪
ضعف زیرساختهای حمل و نقل جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری	۵،۳	۵،۰۸	-۴،۱۵٪
بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان	۵،۰۴	۴،۹۵	-۱،۷۹٪
تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی	۵،۱۴	۴،۹۲	-۴،۰۹٪
محدودیت‌های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	۴،۴۳	۴،۸۵	۱۲،۰۱٪
محدودیت دسترسی به حاملهای انرژی	۴،۴۵	۴،۷۷	۹،۲۸٪
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	۴،۰۹	۴،۶۲	۱۷،۱۵٪
محدودیت دسترسی به آب	۲،۹۶	۴،۱۵	۶،۴۲٪

نقطه اصابت تورم اردیبهشت

یادشده نشان داده است. رشد ۳/۷ درصدی تورم نقطه‌ای اردیبهشت در مقایسه با فروردین نیز این نکته را تایید می‌کند که خانوارها هزینه بیشتری برای تهیه اقلام مصرفی خود پرداخت کرده‌اند؛ به ویژه آنکه در گروه خوراکی‌ها نیز تورم نقطه به نقطه رشد ۶/۱ درصدی نسبت به فروردین داشته است. هرچند تورم سالانه اردیبهشت بر اساس اعلام مرکز آمار ۰/۵ درصد نسبت به فروردین کمتر شده، با این حال عقب‌نشینی آرام شاخص تورمی نشان می‌دهد که به دلیل تقویت انتظارات تورمی این شاخص مقاومت زیادی در برابر کاهش از خود نشان می‌دهد.

مرکز آمار روز گذشته گزارش عملکرد شاخص قیمت مصرف‌کننده در دومین ماه از فصل بهار را منتشر کرد. گزارش ارائه‌شده نشان می‌دهد که با وجود عقب‌نشینی تورم سالانه، شاهد حرکت دو شاخص تورمی دیگر در مسیر صعود بوده‌ایم. جزئیات ارائه‌شده خبر از رکوردشکنی تورم ماهانه در اردیبهشت ماه می‌دهد.

در این ماه نرخ تورم ماهانه با رشد ۳/۵ درصدی همراه شده که بالاترین نرخ ثبت‌شده بعد از مهر ۱۴۰۰ (به میزان ۳/۷) درصد است. تورم ماهانه اردیبهشت ماه در مقایسه با فروردین امسال نیز به اندازه ۰/۲ درصد بیشتر شده است. این نرخ برای خانوارهای شهری ۳/۷ درصد و برای خانوارهای روستایی ۲/۸ درصد اعلام شده است. به این

به‌روزرسانی جدید مرکز آمار از شاخص قیمت مصرف‌کننده خبر از افزایش تورم ماهانه می‌دهد. براساس تازه‌ترین اطلاعات ارائه‌شده، نرخ تورم اردیبهشت ۱۴۰۱ رکورد هفت ماهه قبل از خود را جابه‌جا و به قله ۳/۵ درصدی صعود کرده است. سهم تورمی گروه خوراکی‌ها در اردیبهشت ۳/۳ درصد بوده که روغن و چربی‌ها با رشد ۱۳/۸ درصدی و نان و غلات با رشد ۷/۲ درصدی، در ردیف پرتورم‌ترین کالاهای خوراکی در ماه قبل قرار گرفته‌اند.

به نظر می‌رسد سیاست آزادسازی نرخ ارز و جایگزینی دلار ترجیحی با دلار نیمایی، اولین تاثیر خود را بر کالاهای

تورم اردیبهشت ۱۴۰۱

- در دومین ماه سال ۱۴۰۱، نرخ تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور افزایش یافت و به ۳.۵۲ رسید که نسبت به رقم مشابه ماه قبل، بر سرعت افزایش ماهانه شاخص افزوده شد.
- تورم نقطه به نقطه اردیبهشت ۱۴۰۱ (رشد شاخص کل قیمت نسبت به اردیبهشت سال قبل)، ۳۹.۳ درصد و طی دوازده ماه منتهی به اردیبهشت ماه نیز ۳۸.۷ درصد اعلام شده است.
- نرخ تورم سالانه برای خانوارهای روستایی در اردیبهشت ۱۴۰۱ برابر با ۴۰.۸ درصد و برای خانوارهای شهری برابر با ۳۸.۳ درصد است.

خرداد ۱۴۰۱

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

ترتیب شهرنشینان بیش از روستائینان در معرض فشارهای تورمی ماه قبل قرار داشته‌اند. هرچند صعود تورم ماهانه به تنهایی می‌تواند شاخص معتبری برای برآورد وضعیت معیشتی خانوارها باشد، با این حال بررسی جزئیات تورمی کالاهای خوراکی که ضریب اهمیت بالایی در سبد معیشتی جامعه دارد می‌تواند تصویر روشن‌تری از میزان اصابت تورم به گروه‌های مختلف درآمدی ارائه دهد.

تحولات تورمی اردیبهشت

بر همین اساس و با تکیه به جدول آماری ارائه‌شده، مشخص می‌شود که تورم ماهانه گروه خوراکی‌ها در اردیبهشت ماه به ۳/۳ درصد رسیده است. هرچند در مقایسه با فروردین ماه، تورم ماهانه خوراکی‌ها افت ۱/۶ درصدی داشته، با این وجود تورم ضروری‌ترین کالاهای مصرفی جامعه در اردیبهشت‌ماه چندین برابر شده است. در همین راستا، گروه روغن و چربی‌ها بالاترین تورم را در مقایسه با دیگر کالاهای خوراکی داشته است. تورم ماهانه این گروه در ماه دوم سال ۱۳/۸ درصد اعلام شده، حال آنکه این نرخ در فروردین امسال ۱/۵ درصد بوده است. نان و غلات نیز که کالای مهمی در سبد

مصرفی خانوار محسوب می‌شود، تورم ماهانه ۷/۲ درصدی را در اردیبهشت تجربه کرده حال آنکه این نرخ در فروردین رشد ۲/۳ درصدی داشت. دلیل چنین رشدی در قیمت کالاهای یادشده را می‌توان در سیاست‌های اخیر دولت جست‌وجو کرد. سیاستگذار در هفته‌های اخیر و در راستای پایان دادن به دلار ترجیحی اعلام کرد که از این پس هیچ کالای اساسی با نرخ دلار ۴۲۰۰ تومانی قیمت‌گذاری نخواهد شد، در ادامه نیز به طور ناگهانی این سیاست را به مرحله اجرا رساند و ظرف چند روز نرخ‌های جدیدی برای برخی اقلام مصرفی اعم از روغن، لبنیات، مرغ و تخم‌مرغ اعلام کرد. بررسی وضعیت این اقلام در بازارهای کالایی نشان از چندبرابر شدن قیمت آنها دارد. برای مثال قیمت روغن پس از اعمال این سیاست به بیش از پنج برابر نرخ قبلی آن رسید، به طوری که روغن ۸۱۰ گرمی که پیش‌تر با قیمت حدودی ۱۴ هزار تومان عرضه می‌شد هم اکنون با نرخ‌های بالای ۶۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. این مساله در خصوص کالای نان نیز صدق می‌کند، به طوری که با آزادسازی قیمت آرد صنف و صنعت و افزایش قیمت هر کیلوی آن به ۱۶ هزار و ۹۰۰ تومان، قیمت انواع نان‌های صنعتی و فانتزی چند برابر شد. با این حال هنوز تغییری در قیمت نان‌های سنتی ایجاد نشده چه آنکه دولت اعلام کرده با پرداخت مستقیم یارانه به نانوایان اجازه افزایش قیمت در این نوع از نان‌ها را نخواهد داد. در عین حال دولت برای کاهش اثرات آزادسازی نرخ ارز نیز یارانه نقدی به دهک‌های اول تا نهم درآمدی پرداخت کرده با این وجود به نظر می‌رسد این شیوه حمایتی در برابر شوکی که به قیمت کالاهای وارد شده چندان کارساز نبوده است. نکته قابل توجه اما اینکه طبق پیش‌بینی مقامات دولتی، حذف ارز ترجیحی کمتر از ۱۰ درصد آثار تورمی خواهد داشت. طبق گفته مقامات، این پیش‌بینی بر اساس یافته‌های چهار مرکز پژوهشی به دست آمده است. با توجه به آنکه از اجرا شدن سیاست دولت برای حذف ارز ترجیحی زمان زیادی نمی‌گذرد، نمی‌توان آثار تورمی این سیاست را به طور کامل در اردیبهشت‌ماه مشاهده کرد. با این حال سرعت رشد تورم روغن در ماه قبل نشان می‌دهد که چند برابر شدن قیمت این کالا با دستور دولت می‌تواند شتاب تورمی آن را در ماه‌های آتی بیشتر کند. رشد قابل توجه تورم نقطه‌ای

عوامل دخیل در تورم اردیبهشت ۱۴۰۱

با نگاهی به آمارهای ارائه شده مشخص می شود که تورم نقطه به نقطه اردیبهشت نیز با افزایش قابل توجهی همراه شده است. آن طور که مرکز آمار اعلام کرده، تورم نقطه ای در دومین ماه سال به ۳۹/۳ درصد رسیده که نسبت به تورم ۳۵/۶ درصدی فروردین، ۳/۷ درصد افزایش داشته است. این تورم نشان می دهد که خانوارها برای تأمین مجموعه مشخصی از کالاها و خدمات در اردیبهشت امسال و در مقایسه با اردیبهشت سال قبل چه میزان هزینه کرده اند.

بدیهی است رشد این تورم در مقایسه با فروردین امسال نیز نشان از اصابت پیامدهای تورمی سیاست های دولت به سبب مصرفی خانوارها دارد.

بررسی ها نشان می دهد که تورم نقطه ای کالاهای خوراکی در اردیبهشت ماه ۴۹/۶ درصد بوده که در مقایسه با نرخ ۴۳/۵ درصدی فروردین به اندازه ۶/۱ درصد افزایش یافته است. در میان اقلام خوراکی نیز تورم نقطه ای نان و غلات ۶۵/۷ درصد بوده که رقم قابل توجهی به نظر می رسد. سبزیجات نیز با تورم نقطه ای ۷۴/۲ درصدی در صدر پرتورم ترین ها قرار گرفته است. بررسی ها نشان می دهد که در گروه کالاهای غیرخوراکی نیز نرخ تورم اردیبهشت ماه ۳۴ درصد بوده که در مقایسه با فروردین ماه به اندازه ۲/۷ درصد بیشتر شده است. رشد تورم ماهانه و نقطه به نقطه در اردیبهشت ماه، مهر تاییدی بر افزایش سطح عمومی قیمت کالاهاست، به این معنا که خانوارها هزینه بیشتری برای اقلام مصرفی خود پرداخت کرده اند و با افت قدرت خرید مواجه شده اند.

یکی از نکات قابل توجه در خصوص آمارهای اعلامی این است که تغییر چندانی در نرخ تورم برخی کالاها ایجاد نشده است. برای مثال تورم ماهانه دو کالای مرغ و تخم مرغ که هر دو مشمول سیاست آزادسازی قیمت ها در هفته های گذشته شده اند به ترتیب ۲/۸ و ۳ درصد اعلام شده است. در این خصوص باید به این نکته نیز اشاره کرد که کالای مرغ در گروه گوشت قرمز، سفید و فراورده های آنها دسته بندی شده است که تورم فروردین ماه این گروه ۴/۸ درصد بوده است. به عبارتی با وجود آزادسازی

قیمت ها در هفته های گذشته، مرکز آمار در بررسی های خبر از کاهش شتاب تورمی این گروه کالایی می دهد که به نظر نمی رسد با واقعیت های موجود تطابق داشته باشد. در عین حال کالای تخم مرغ نیز در گروه شیر، پنیر و تخم مرغ دسته بندی می شود که تورم ماهانه آن در فروردین ۱/۹ درصد و در اردیبهشت ۳ درصد بوده است. در هفته های اخیر و با اعلام دولت، قیمت یک شانه تخم مرغ به ۷۶ هزار تومان رسید در حالی که قبل از آن تخم مرغ با نرخ دولتی هر شانه ۴۳ هزار تومان به فروش می رسید. به این ترتیب با مقایسه این دو رقم مشخص می شود که تخم مرغ در چند وقت اخیر ۷۶ درصد افزایش قیمت داشته است.

پیش بینی تورم ماه های آتی

مرکز آمار اما براساس محاسبات خود نشان داده که تورم سالانه با کاهش همراه شده است به طوری که از ۳۹/۲ درصد در فروردین ماه به ۳۸/۷ درصد در اردیبهشت رسیده است. به این ترتیب تورم سالانه با افت ۰/۵ درصدی همراه شده است. ضمن آنکه دامنه تغییرات نرخ تورم سالانه برای دهک های مختلف هزینه ای از ۳۷/۷ درصد برای دهک نهم تا ۴۱/۲ درصد برای دهک اول متغیر است.

به این ترتیب دهک اول که پایین ترین دهک درآمدی محسوب می شود تورم بالاتری را نسبت به تورم بالای درآمدی جامعه تجربه کرده است. اما نکته قابل توجه آنکه تورم سالانه با سرعت پاییی در مسیر برگشت حرکت می کند.

این مساله نشان می دهد که انتظارات تورمی مانع مهمی برای عقبگرد شاخص تورمی محسوب می شود به ویژه آنکه سیاست دولت برای حذف ارز ترجیحی نیز این انتظارات را در جامعه بیش از پیش تقویت کرده است.

در مجموع باید گفت همه اثرات حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و اصلاح نظام پرداخت یارانه ها را نمی توان در اردیبهشت مشاهده کرد و این مساله نیاز به رصد شاخص تورمی در ماه های آتی دارد. به این ترتیب باید دید که نرخ تورم گروه های مختلف کالایی در ماه های آتی با چه تغییراتی همراه خواهد شد، آن زمان می توان به درستی یا نادرستی پیش بینی مقامات دولتی مبنی بر تورم کمتر از ۱۰ درصدی پی برد.

تراشگاه و فروشگاه فیروزه نیشابور

فیروزه نیشابور، عقیق یمن، سنگهای زینتی معدنی

عبدالصمد رحیمی مقدم و پسران

مشهد: میدان بیت المقدس - بازار رضا - بازار اول - طبقه دوم - پلاک ۲/۶۹۴ و ۲/۷۹۲
تلفن: ۰۵۱-۳۳۶۴۸۹۱۵ موبایل: ۰۳۲ ۳۱۴ ۰۹۱۵ عبدالصمد رحیمی: ۰۵۱۲ ۲۸۱۹
نمابر: ۰۵۱-۳۳۶۶۳۲۴۶

مشهد: ساحه البيت المقدس - سوق الرضا، سوق الاول، طابق الثاني، الرقم ۲/۶۹۴ و ۲/۷۹۲
الهاتف: ۰۵۱-۳۳۶۴۸۹۱۵ موبایل: ۰۳۲ ۳۱۴ ۰۹۱۵ +۹۸۹۱۵۵۱۲۲۸۱۹
الفاکس: ۰۵۱-۳۳۶۶۳۲۴۶ +۹۸۳۳۶۶۳۲۴۶

No.2/694&2/792, 2 nd flour 1, 1 st Market, Bazar Reza,
Beyt - AL - Moghaddas Round, Mashhad, iran
Tel: +9851-33648951 Fax: + 9851-33663246
Mobail: +989153140532 +989155122819

تولید و عرضه انواع انگشتر های عقیق یمانی . فیروزه نیشابوری . در نجف

فروشگاه فیروزه چی

آدرس : مشهد مقدس - بازار امام رضا (ع) - بازار اول - طبقه دوم - پلاک ۲/۷۹۵

تلفن : ۳۳۶۶۳۲۹۷ - ۵۱۰ فکس : ۳۳۶۶۳۲۹۵

فیروزه چی : ۰۹۱۵۵۱۱۲۷۱۰ برومند : ۰۹۱۵۱۰۰۰۷۵۱